

Memòria 2024

Imatge de la coberta: manteniment dels bancs dels jardins del Parc del Castell de Montesquiu. Font: Arxiu XPN.

© Diputació de Barcelona

Juny del 2025

Coordinació i edició: Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional de la Diputació de Barcelona

Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

Índex

Introducció	5
Presentació	5
Notes prèvies	6
1. Dades generals	7
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació	7
1.2. Administració promotora i raó social	7
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	8
1.3.1. Comarques i municipis	9
1.3.2. Dades de població	9
2. Òrgans de gestió i participació	11
2.1. Presentació	11
2.2. Consell de Gestió (Consell Coordinador)	11
2.3. Òrgans de participació	12
3. Mitjans i recursos	13
3.1. Personal	13
3.2. Equipaments	14
3.2.1. Equipaments centrals	15
3.2.2. Equipaments de lleure i educació ambiental	18
3.2.3. Àrees d'esplai i zones d'aparcament	19
3.3. Material de divulgació i comunicació	21
3.4. Parc mòbil	25
3.5. Pressupost	26
4. Principals activitats dutes a terme	28
El programa d'activitats	28
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	29
4.1.1. Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals	29
Gestió de la població introduïda de tritó alpí (<i>Ichthyosaura alpestris</i>)	29
Control i eliminació de l'eruga del boix (<i>Cydalima perspectalis</i>) als jardins ...	29
Actuacions de control i erradicació de flora invasora: ailant, budleia i robínia .	30
Control de la plaga d'escolítids del gènere <i>Ips</i>	31
Rampes antiofegament per amfibis i altres espècies	31
Altres actuacions de conservació i millora d'hàbitats	32
Pla de seguiment i recerca	32
4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	35
Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)	35
Gestió de les finques públiques	35
Ramaderia	36
Silvicultura	36
Aprofitament tofoner	36
Apicultura	36
Caça	36

Delimitació de la finca pública	36
Manteniment forestal i del patrimoni	36
4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local	37
4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	37
Subvencions	37
Viu el parc	38
Viu el parc artístic	40
Poesia als parcs	41
Parcs en concert	43
Parc a taula	43
Fira Àpat Barcelona 2024	44
Gastronòmic Fòrum Barcelona 2024	44
4.2.2. Infraestructures i serveis generals	45
Manteniment de la xarxa viària	45
Senyalització	46
Gestió de residus i recollida d'escombraries	48
Altres actuacions de manteniment d'infraestructures i de prestació de serveis	48
4.3. Ús públic i educació ambiental	49
4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	49
Actuacions a la xarxa d'equipaments	49
4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació	52
Estratègia d'educació ambiental del Parc del Castell de Montesquiú	52
Pla d'ús públic del Parc del Castell de Montesquiú	52
Dades de freqüentació	54
Pla d'informació als visitants	55
Activitats del Centre d'Informació del Castell de Montesquiú	55
Mercat del Ram de Vic	55
Activitats culturals i d'educació ambiental promogudes pel Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura	56
Escola de natura i àrea d'acampada de les Codines	56
La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada	57
Viu el parc a l'escola	57
Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura	58
Passejades guiades	59
Coneguem els nostres parcs	60
Exposicions temporals a l'Espai d'Art Cabanya del Castell	60
Activitats amb voluntariat al parc	63
Foment de l'accessibilitat al parc	63
Dades web, xarxes socials i aplicació mòbil	64
4.4. Activitats de coordinació i governança	65
4.4.1. Activitats de planificació i participació	65
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució	65
Reunions dels òrgans de gestió i participació	66
Convenis	66
Relacions externes	67
Coordinació general	69
4.4.2. Activitats generals i de suport	70
Projecte SIGEP	71
Servei de manteniment integral del SIGEP	71
Seguiment i control de la normativa	74
Activitats d'ús públic informades	76
Seguretat i salut	77
Participació en accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats	77

Introducció

Presentació

Més enllà del propi espai natural, format principalment per boscos i pastures, el Parc del Castell de Montesquiú compta amb un castell, una ermita preromànica i sis masies, o antigues masoveries. La majoria d'aquestes masoveries tenen edificis annexos, com ara cabanyes i coberts, i sumen en total una quinzena d'edificis construïts. El cas singular del Parc és que aquesta superfície i tots aquests edificis són propietat de la Diputació de Barcelona i la Gerència de Serveis d'Espais Naturals n'és la responsable del manteniment.

Dues de les sis masoveries van estar concessionades durant l'any 2024, una funcionant com a casa de colònies, les Codines, i l'altra com a centre de formació forestal, la Solana. En aquests casos, el concessionari s'ha fet càrrec del manteniment, d'acord al pla de manteniment preventiu i normatiu de l'equipament. Del manteniment de la resta dels edificis del Parc, se n'ha fet càrrec directament l'equip del Parc.

Pel que fa a les pastures, també hi ha una concessió administrativa a favor de dos ramaders que s'ocupen del manteniment d'aquests espais oberts tan importants des del punt de vista ecològic i econòmic. En el cas dels boscos, és la colla de manteniment del Parc que se n'ocupa, i en el cas dels jardins dels equipaments centrals del Parc, el manteniment recau en el personal de jardineria del Consorci Ges Bisaura.

Cal tenir en compte que, a més de tots aquests equipaments, el Parc s'ocupa del manteniment de les infraestructures generals, com ara la xarxa viària, la xarxa de distribució d'aigua, els sistemes de depuració d'aigua, els sistemes de calefacció, etc. En aquest sentit, el Parc del Castell de Montesquiú compta amb cinc treballadors dedicats al manteniment de tots aquests espais i edificis, tres dels quals són treballadors de la Diputació i dos treballadors del Consorci.

Massa sovint, en la societat actual, la figura del treballador públic està associada a una persona poc treballadora, poc motivada i poc implicada en la seva feina. Res més lluny de la realitat en el cas del Parc, on gràcies a la feina d'aquestes cinc persones implicades i motivades, i també a la resta de l'equip, el Parc és un espai natural preciós, molt ben valorat per les persones que venen a gaudir dels jardins, dels itineraris, dels equipaments i de les activitats que hi organitzem.

Notes prèvies

Abreviacions

Les abreviacions següents faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi en aquesta memòria.

Abreviació	Significat	Abreviació	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona	OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
DDGI	Diputació de Girona	OLE	Parc d'Olèrdola
FOX	Parc del Foix	SAGTIO	Servei d'Anàlisi i Gestió Territorial, Inversions i Obres
GRF	Parc del Garraf	SGPN	Servei de Gestió de Parcs Naturals
GSEN	Gerència de Serveis d'Espais Naturals	SLI	Parc de la Serralada Litoral
GUI	Espai Natural de les Guilleries-Savassona	SLL	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor	SMA	Parc de la Serralada de Marina
MSY	Parc Natural del Montseny	XPN	Xarxa de Parcs Naturals
MTQ	Parc del Castell de Montesquiu		

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document porten a informació actualitzada en el moment en què es fa la consulta, que no ha de ser necessàriament la informació vigent referida a l'any de confecció d'aquesta memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació

Figura jurídica i data de creació

El pla especial del Parc del Castell de Montesquiú va ser aprovat en data 30 de juliol de 1986 i la seva aprovació fou publicada en el **DOGC núm. 755, de 20 d'octubre de 1986**; es va modificar el 2 d'abril de 1998 i se'n va publicar l'aprovació en el **DOGC núm. 2.672, de 2 de juliol de 1998**.

Podeu consultar la documentació del **Pla especial d'ordenació**.

Decret d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

El **Decret 328/1992** de la Generalitat de Catalunya, de 14 de desembre (DOGC núm. 1714, d'1 de març de 1993), en el seu annex 1, que relaciona la llista d'espais d'interès natural, inclou **Montesquiú**.

Directives comunitàries en matèria de conservació de la biodiversitat (LICs i ZEPAs)

Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.

Més disposicions legals d'utilitat per a la gestió d'espais naturals protegits

A banda de les esmentades, també són d'aplicació un conjunt de **disposicions legals**, tant de caràcter general com sectorial, que s'apliquen tot sovint en la gestió d'espais naturals protegits.

1.2. Administració promotora i raó social

Administració promotora

Diputació de Barcelona

Raó social

Diputació de Barcelona

Servei de Gestió de Parcs Naturals

C/ del Comte d'Urgell, 187

Edifici del Rellotge, 3a planta

08036 Barcelona

Tel.: 934 022 428

A/e: s.gestioaparcsn@diba.cat

Web: <https://parcs.diba.cat/>

Oficina del Parc del Castell de Montesquiú

Masoveria del Castell

08585 Montesquiú

Tel.: 934 727 600

A/e: p.montesquiú@diba.cat

Web: <https://parcs.diba.cat/ca/web/montesquiú/oficina-del-parc>

1.3. Àmbit geogràfic i administratiu

Mapa del parc

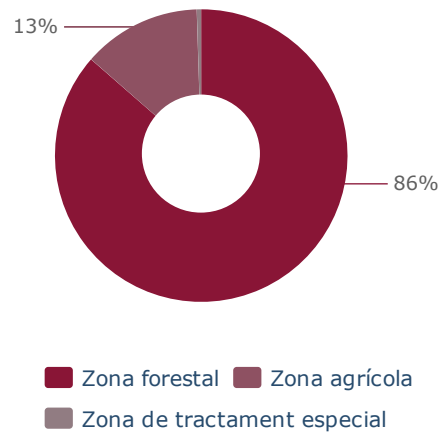
Podeu accedir al [mapa de l'informador del Parc](#) i al fullet [Benvinguts al parc](#).

Superfícies i àmbits normatius

La superfície total del parc és de **546,45** ha.

Per tal de definir tractaments i usos específics més ajustats a les característiques concretes del territori, el Pla especial estableix i delimita les zones següents:

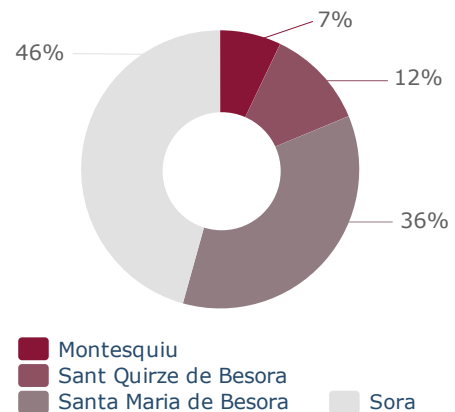
Àmbits normatius del Pla especial	Superfície (ha)
Zona forestal	472,30
Zona agrícola	71,53
Subzona de secà	70,01
La Solana	9,01
Les Planeses	17,59
Les Codines	31,81
La Casanova	11,60
Subzona d'horts de regadiu	1,52
Zona de tractament especial	2,62
Superfície total	546,45

1.3.1. Comarques i municipis

El territori delimitat del Pla especial de protecció inclou parcialment els municipis de Montesquiu, Sant Quirze de Besora, Santa Maria de Besora i Sora, tots plegats a la comarca d'Osona.

Comarca	Municipi	Superfície (ha)	Superfície (ha) dins del parc	% municipi	% del total del parc
Osona					
	Montesquiu	494,00	319,84	64,74	58,53
	Sant Quirze de Besora	810,00	15,63	1,93	2,86
	Santa Maria de Besora	2.472,00	156,83	6,34	28,70
	Sora	3.173,00	54,15	1,71	9,91
Total		6.949,00	546,45		100,00

La titularitat de tota la propietat correspon a la Diputació de Barcelona.

1.3.2. Dades de població

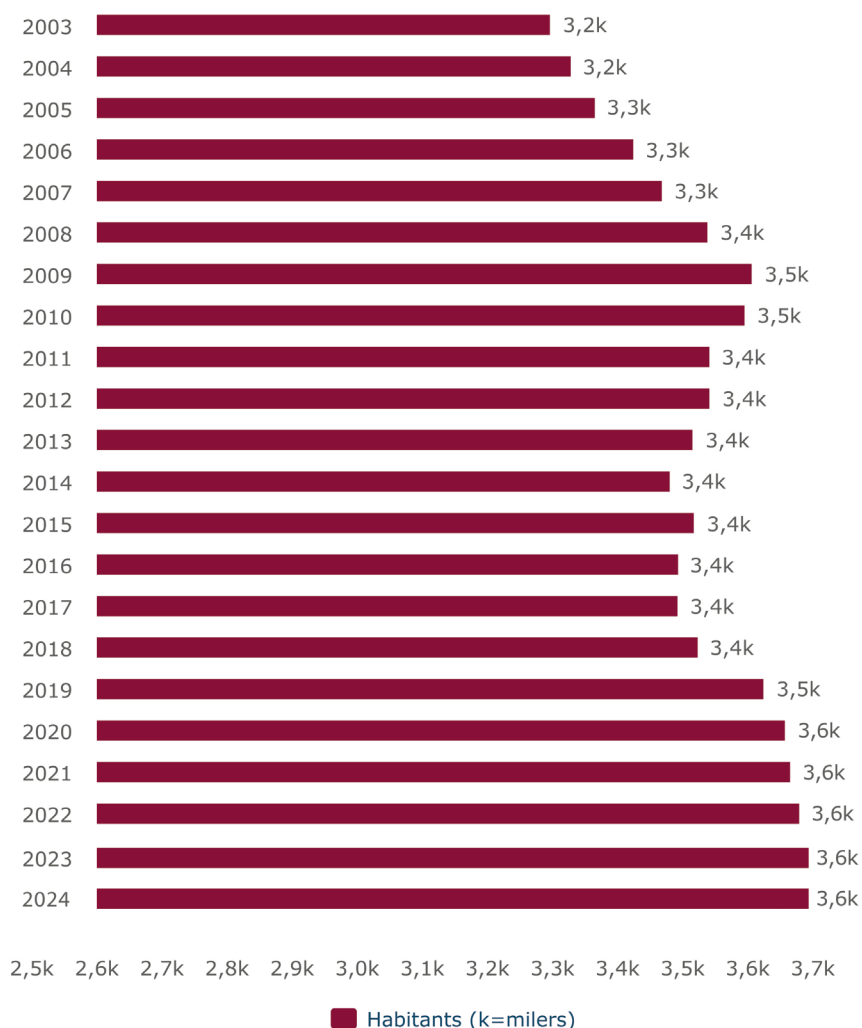
Població dels municipis de l'àmbit del parc

Municipi	Habitants (2024)
Montesquiu	1.095
Sant Quirze de Besora	2.127
Santa Maria de Besora	164
Sora	219
Total	3.605

Evolució anual de la població total dels municipis de l'àmbit del parc

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya; Idescat, Padró municipal d'habitants

Any	Habitants
2003	3.196
2004	3.228
2005	3.265
2006	3.324
2007	3.368
2008	3.438
2009	3.506
2010	3.495
2011	3.441
2012	3.441
2013	3.415
2014	3.380
2015	3.417
2016	3.393
2017	3.392
2018	3.423
2019	3.524
2020	3.557
2021	3.565
2022	3.579
2023	3.596
2024	3.605

2. Òrgans de gestió i participació

2.1. Presentació

Les determinacions que estableix el Pla especial del Parc del Castell de Montesquiú es duen a terme mitjançant el concurs de l'òrgan gestor del parc, la Diputació de Barcelona i el Consell Coordinador (o Consell de Gestió), que pretén garantir la participació i col·laboració en la gestió de l'espai protegit de les diferents administracions públiques amb competències específiques en aquest àmbit territorial.

2.2. Consell de Gestió (Consell Coordinador)

Estructura i composició

El ple del Consell de Gestió del Parc del Castell de Montesquiú es configura com una instància de cooperació i coordinació interadministrativa que té com a funció primordial la gestió del Parc del Castell de Montesquiú d'acord amb el Pla especial del parc i amb les competències de les administracions que l'integren.

El consell està format pels representants de les institucions següents:

- Tres representants de la Diputació de Barcelona.
- Un representant de cadascun dels ajuntaments de Montesquiú, Sant Quirze de Besora, Santa Maria de Besora, Sora i Vidrà.
- Un representant del Departament de la Generalitat de Catalunya que exerceixi les competències en la gestió dels espais naturals protegits.

La presidència del consell correspon a qui presideixi la Diputació de Barcelona i la vicepresidència primera també correspon a la Diputació de Barcelona. Hi ha una vicepresidència executiva, que és ocupada per l'alcalde de Montesquiú o pel regidor en qui delegui la representació al Consell de Gestió.

Funcions

Les parts atribueixen al Consell de Gestió del Parc del Castell de Montesquiú, en exercici de les competències pròpies de les administracions que l'integren, les funcions següents:

- L'establiment, d'acord amb les disposicions reguladores del parc, de les directrius per exercir la gestió del parc.
- La formulació i proposta d'aprovació inicial de les figures de planejament que es derivin del Pla especial i en despleguin la gestió (Pla de conservació, Pla d'ús públic, Pla de desenvolupament...).
- La formulació i aprovació del programa anual d'actuacions.
- La formulació i proposta d'aprovació de la distribució anual del pressupost d'acord amb les partides aprovades per la Diputació de Barcelona i altres fonts de finançament.
- La supervisió de l'execució del programa d'actuació i l'aprovació inicial de la memòria anual de gestió.
- La coordinació i el seguiment de les actuacions de les diferents administracions actuants que afectin l'espai protegit.
- La proposta i promoció de mesures i actuacions per millorar protecció del parc, per fomentar el coneixement i el gaudi ordenat dels seus valors i per afavorir les activitats que contribueixin al desenvolupament rural sostenible.
- La instància de la revisió o modificació del Pla especial del Parc del Castell de Montesquiú.
- L'aprovació, si s'escau, dels reglaments de funcionament intern de la Comissió Executiva i de l'òrgan de participació del teixit associatiu quan es creï.

2.3. Òrgans de participació

Aquest 2024 s'ha seguit fent, altre cop de manera presencial, la **trobada anual de les entitats** que tenen relació amb la gestió del parc, amb la finalitat d'implicar-les en la definició i el seguiment del Pla d'objectius i actuacions, i també a fi de convertir la trobada en un fòrum participatiu assimilable a la Comissió Consultiva que fixen els plans especials d'altres parcs.

En la trobada es van convocar inicialment 51 entitats de diferents sectors, de les quals van assistir les que podeu veure en el quadre següent:

Entitats assistents a la trobada de l'any 2024 (10/10/2024)

Sector	Entitat
Agrícola i forestal	<p>Marcel Miranda (ramader concessionari)</p> <p>Societat Ramadera i Caçadors de Sant Quirze-Montesquiu-Sora</p>
Científic, cultural i educatiu	<p>Escola Segimon Comas</p> <p>Societat Catalana d'Herpetologia</p> <p>Grup Beta UVic</p> <p>Revista El 855</p> <p>Associació Ràdio Club Bisaura</p> <p>Associació de Músics de Montesquiu i Federació de Cors Clavé</p> <p>Fundació Espai, Natura i Joventut i Acampades El Solà</p>
Altres	<p>Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura</p> <p>Associació Leader Ripollès Ges Bisaura</p> <p>Consorci del Ter</p> <p>Osona Turisme</p>

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal adscrit al parc

Càrrec	Persones	Adscripció
Director del parc	Joan-Carles Àngel i Hernández	DIBA
Tècnica en ús públic	Maria Soler i Tor	CVGOB
Tècnica de comunicació i promoció	Blanca Vilageliu i Borrut	CVGOB
Administratiu	Gorka Adell i Justes	DIBA
Personal de guarderia	Joan-Antoni Parres i Vizcaino Salvador Borrell i Oliveras	DIBA
	Maria Àngels Garcia i Bonmatí	DIBA
	Marc Codina i Ballús	DIBA
	Immaculada Acien Torres	DIBA
Personal de manteniment	Esteve Sidera i Jubany	DIBA
	Albert Sala i Sidera	DIBA
	Daniel Carbonell i Merino	DIBA
Coordinadora d'informació	Mònica López i Garcia	CVGOB
Guies informadores	Maria Dolors Costa i Zurita	CVGOB
	Arnau Castany i Serra	CVGOB
Jardineria	Joan Freixer i Serradell	CVGOB
	Lluís Santanach i Noguera	CVGOB
Personal del SAGTIO		
Enginyera del territori (tp)	Elisabet Vila d'Abadal i Castilla	DIBA

Personal de l'SGPN

Nota 1: tp = dedicació a temps parcial (també donen suport a altres parcs).

Nota 2: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu de persones en algun dels llocs de treball, s'indiquen els noms de les persones que han ocupat el mateix lloc de treball per un període o altre de temps, separats pel símbol /.

Nota 3: CVGOB = Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura

Personal vinculat als equipaments en règim de conveni

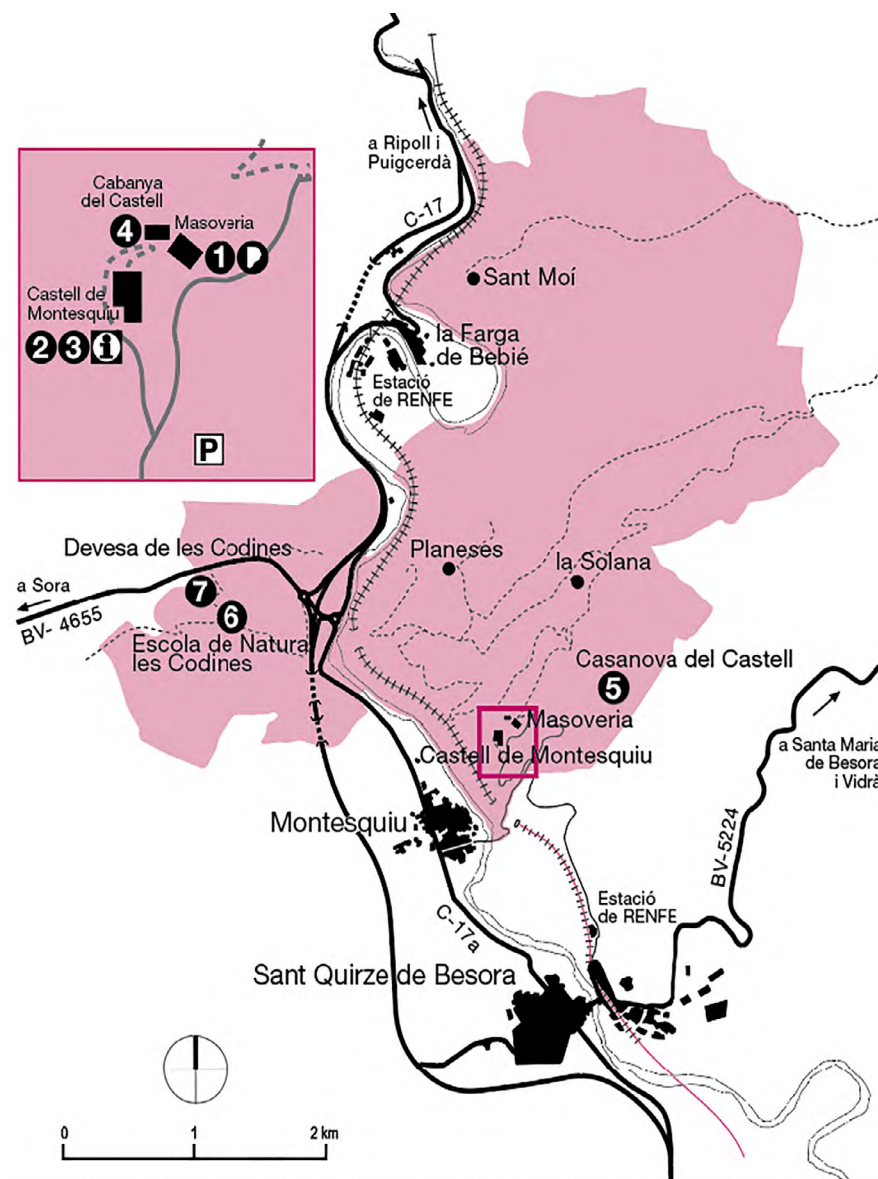
Tècnica de suport del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura pel conveni del CFFE	Laura Vivet i Camps
--	---------------------

Personal vinculat a les empreses concessionàries dels equipaments

Casanova del Castell	--
Escola de Natura de les Codines i àrea d'acampada juvenil Devesa de les Codines	1 persona

3.2. Equipaments

Situació geogràfica aproximada dels equipaments del parc

Equipaments (clicueu damunt de cada nom per accedir a la informació web)

- 1 [Oficina del Parc del Castell de Montesquiu](#)
- 2 [Castell de Montesquiu](#)
- 3 [Centre de Recursos del Castell de Montesquiu](#)
- 4 [Cabanya del Castell](#)
- 5 [Casanova del Castell](#)
- 6 [Escola de Natura les Codines](#)
- 7 [Campament juvenil Devesa de les Codines](#)
- 8 [Centre de Desenvolupament Forestal](#)

3.2.1. Equipaments centrals

Oficina del Parc del Castell de Montesquiú

Dilluns, dijous i divendres, de 8 a 14.30 h
 Dimarts i dimecres, de 8 a 14.30 h i de 16 a 17.30 h

Adreça postal

Masoveria del Castell
 08585 Montesquiú
 Tel.: 934 727 600
 A/e: p.montesquiú@diba.cat

Règim de gestió: directa

 [Oficina del Parc del Castell de Montesquiú](#)

Oficina del parc a la Masoveria del Castell. Font: Arxiu XPN

Equipaments al castell

L'element central del parc és el castell, antiga casa fortificada els inicis del qual es remunten al segle XIII. Està rehabilitat però manté la fesomia del segle XVII. Actualment alberga el Centre de Recursos, on es fan conferències, jornades d'estudi, seminaris i convencions d'empresa. Es reserva la part noble del castell per a les visites culturals dels visitants del parc. L'equipament està a disposició del públic durant els caps de setmana de tot l'any i diàriament durant els mesos de juliol i agost.

Hi podem trobar diversos equipaments:

- Recepció i botiga a l'entrada del castell
- Centre de Recursos del Castell de Montesquiú
- La Cabanya del Castell
- La Casanova del Castell
- Jardins del castell

 [Castell de Montesquiú](#)

Façana principal del Castell de Montesquiú. Font: Arxiu XPN

Recepció i botiga a l'entrada del castell

Informació, visites guiades i audiovisual
Temps d'història i misteri.
Podeu accedir a la versió de l'[audiovisual](#).

Tel.: 938 550 522

A/e: p.montesquiu.bisaura@diba.cat

Règim de gestió: conveni

Punt d'Informació del Castell de Montesquiu

Horari: obert dissabtes i festius, de 10.30 a 14.30 h. Els dies feiners també s'ofereix informació a l'oficina del parc i a la Masoveria del Castell, de 9 a 14 h.

Adreça postal

Castell de Montesquiu

08585 Montesquiu

Tel.: 663 708 210

A/e: p.montesquiu.bisaura@diba.cat

Règim de gestió: conveni

 [Punt d'Informació del Castell de Montesquiu](#)

Recepció i botiga a la planta baixa del castell. Font: Arxiu XPN

Centre de Recursos del Castell de Montesquiu

Centre d'estudi per a conferències, seminaris i convencions

Adreça postal

Masoveria del Castell

08585 Montesquiu

Tel.: 934 727 600

A/e: p.montesquiu.bisaura@diba.cat (reserves)

Tel.: 938 550 522 (reserves)

Règim de gestió: conveni

 [Centre de Recursos del Castell de Montesquiu](#)

Sala d'actes del Centre de Recursos del Castell. Font: Arxiu XPN

La Cabanya del Castell

Equipament destinat a la presentació d'exposicions i altres activitats culturals

Horari de les exposicions temporals:
dissabtes i festius, d'11 a 14 h

Adreça postal

Cabanya del Castell
Parc del Castell de Montesquiú
08585 Montesquiú

Règim de gestió: conveni

 [La Cabanya del Castell](#)

La Cabanya del Castell. Font: Arxiu XPN

La Casanova del Castell

Equipament dedicat a la restauració i concessió a Casanova del Castell SCP des d'octubre de 2012 fins a agost de 2018. El contracte amb els nous adjudicataris s'ha signat i s'espera obrir l'equipament durant el 2025.

Règim de gestió: concessió

 [La Casanova del Castell](#)

La Casanova del Castell. Font: Arxiu XPN

Jardins del castell

Règim de gestió: concessió

S'hi fan activitats culturals com ara concerts de petit format, el Viu el Parc i activitats d'educació ambiental.

Jardins del castell i la Masoveria. Font: Arxiu XPN

3.2.2. Equipaments de lleure i educació ambiental

Escola de Natura les Codines

Equipament dedicat a l'educació ambiental per a escoles i famílies

Adreça postal

Escola de Natura les Codines
Ctra. BV-4655 a Sora, PK 0,200
08585 Montesquiu

Règim de gestió: concessió

Equip gestor

Fundació Catalana de l'Esplai
C. del Riu Anoia, 42-54
08820 El Prat de Llobregat
Tel.: 934 744 678
A/e: accc@fundesplai.org
Web: <http://fundesplai.org/ca/>

 [Escola de Natura les Codines](#)

Escola de Natura les Codines. Font: Arxiu XPN

Campament juvenil Devesa de les Codines

Campament d'ús exclusiu per a entitats juvenils

Horari: des de Setmana Santa fins a la Puríssima

Adreça postal

Finca les Codines
Ctra. BV-4655 de Montesquiu a Sora, km 1
08585 Montesquiu
Tel.: 934 727 600
A/e: p.montesquiu@diba.cat

Règim de gestió: concessió

Equip gestor

Fundació Catalana de l'Esplai
(a través de l'Associació Catalana Cases de Colònies)
Edifici Centre Esplai
C. del Riu Anoia, 42-54
08820 El Prat de Llobregat
Tel.: 934 744 678
De dilluns a divendres, de 9 a 18 h
A/e: casesdecolonies@fundesplai.org

 [Campament juvenil Devesa de les Codines](#)

Campament juvenil Devesa de les Codines. Font: Arxiu XPN

La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada

Equipament destinat a aula de formació forestal

Horari: els cursos es desenvolupen en dies feiners de 8 a 15 h. Segons les exigències programàtiques del curs, però, l'equipament també pot obrir a les tardes.

Adreça postal

Parc del Castell de Montesquiú, s/n
08585 Montesquiú

Règim de gestió: conveni

Organisme gestor

Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura
C. d'Enric Prat de la Riba, 17
08570 Torelló
Tel.: 938 592 226
A/e: info@formacioforestal.cat
Web: www.formacioforestal.cat

 La Solana. Centre de Desenvolupament Forestal

La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada. Font: Arxiu XPN

3.2.3. Àrees d'esplai i zones d'aparcament

Àrea d'esplai de la font del Castell Xic

Actualment aquesta àrea disposa de cinc taules de pícnic i una font d'aigua potable.

 Àrea d'esplai de la font del Castell Xic

Àrea d'esplai de la font del Castell Xic. Font: Arxiu XPN

Àrees d'aparcament:

- Aparcament del Castell
- Aparcament de Coll de Beví
- Aparcament de la Masoveria
- Aparcament de la Casanova del Castell
- Aparcament de l'Escola de Natura les Codines
- Aparcament de la Solana. Centre de Formació Forestal
- Aparcament de l'àrea d'acampada de la Devesa de les Codines

Àrees d'aparcament

El nou aparcament de Coll de Beví, al terme de Santa Maria de Besora.
Font: Arxiu XPN

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Subsecció de Comunicació, Formació i Coordinació de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals va promoure les publicacions que es relacionen a continuació i que estan vinculades directament amb el parc o indirectament amb la Xarxa de Parcs Naturals. La mateixa secció també gestiona el web, les xarxes socials i les aplicacions mòbils.

Llibres

- [He mirat aquesta terra. Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#)
- [Parcs naturals de Barcelona: un passeig](#)
- [Parcs naturals pas a pas. Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#)
- [La Xara i el Pau i el castell màgic](#)

Memòries

- [Memòries anuals de gestió del parc](#)
- [Memòries anuals del programa «Poesia als parcs»](#)
- [Memòries anuals del programa «Parc a taula»](#)
- [Memòries anuals del programa «Coneguem els nostres parcs»](#)
- [Memòries anuals del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals](#)
- [Memòries anuals del programa «Viu el parc»](#)

Guies temàtiques i altres documents

- [Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes de flora i fauna per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes fotogràfiques per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Guia de rutes i llegendes de la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Descobreix el patrimoni arquitectònic dels nostres parcs](#)
- [Rutes en transport públic per la Xarxa de Parcs Naturals](#)
- [Joëlette. La natura a l'abast de tothom](#)

Mapes

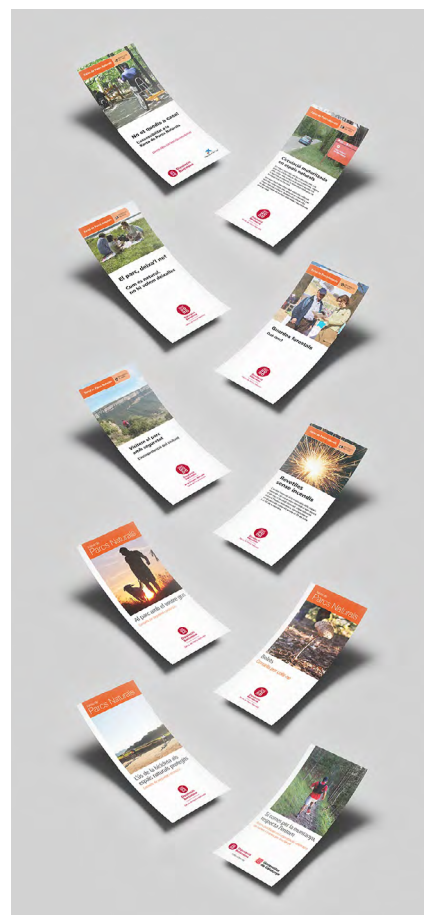
- [Mapa de l'informador del Parc del Castell de Montesquiu](#) (en català, castellà, anglès i francès)
- [Mapa topogràfic de Catalunya. Parc del Castell de Montesquiu. 1:25.0000. Editorial ICGC](#)

Desplegables

- [Benvinguts al parc](#) (en català, castellà, anglès i francès)
- [Xarxa de Parcs Naturals](#) (en català, castellà, anglès, francès i italià)
- [La Xarxa de Centres de Documentació dels Espais Naturals Protegits de Catalunya](#)
- [Centres de documentació de la Xarxa de Parcs Naturals](#)

Fulls solts, díptics, tríptics i altres fullets

- Al parc amb el vostre gos
- Bolets. Consells per collir-ne
- Bones pràctiques en curses de muntanya
- Campanya d'informació als grups escolars. Consells per a una visita responsable
- Castanyes i castanyedes. Recomanacions
- Centres de documentació
- Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals. Apunta-t'hi!
- Circulació motoritzada en espais naturals
- El castell de Montesquiú. Descobreix els secrets del castell
- El castell de Montesquiú. Visita guiada
- El paper del personal d'informació
- El parc, deixa'l net
- El senglar. Impacte i precaucions
- El vostre gos i els ramats
- Guardes forestals. Què fem?
- La nova app dels parcs naturals. Els parcs a la punta dels dits
- L'ús de la bicicleta als espais naturals protegits
- No et quedis a casa! L'accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals
- *Mirabilia sunt opera tua Domine*. Emili Juncadella, muntanyenc (tríptic i catàleg de l'exposició)
- Prevenició dels incendis forestals
- Protecció del medi subterrani. Consells i regulacions
- Protecció del verd nadalenc
- Representació del sistema solar a escala (full solt)
- Revetlles sense incendis
- Si fas esport per la muntanya, respecta l'entorn.
- Subscriu-te de franc a *L'Informatiu dels Parcs*
- Temps d'història i misteri (en català i castellà)
- Visitem el parc amb seguretat
- Viu el parc, l'espectacle és a la natura

Cartells

- Activitats de tardor
- Dia Europeu dels Parcs (cartell)
- Dia Europeu dels Parcs (pancarta)
- Exposicions temporals. Parc del Castell de Montesquiú
- Notes a la Cabanya
- Parcs en concert
- Rutes guiades. Marxa nòrdica Montesquiú
- Poesia als parcs
- Viu el parc (cartell general)

Altres publicacions

- Activitats de tardor (postal)
- Coneguem els nostres parcs. Llibreta de camp i guia del professorat
- Dia Europeu dels Parcs
- Experiències Parc a taula
- Exposicions temporals. Parc del Castell de Montesquiú
- Notes a la Cabanya (postal)
- Rutes guiades. Marxa nòrdica Montesquiú
- Viu el parc. Agenda escolar

Exposicions i material audiovisual

Exposicions permanents

- **«Mirabilia sunt opera tua domine».** **Emili Juncadella.** Recull de plafons amb fotografies i històries de les seves excursions de muntanya més rellevants. És al castell i es pot visitar en el mateix horari d'obertura. El parc disposa d'un llibret de l'exposició.
- **«Representació del sistema solar a escala»** Seguit de suports que sostenen una representació dels planetes a escala i en ferro forjat . És fet a escala tant per la dimensió respecte de la Terra com per les distàncies respecte del Sol. És als jardins del castell i es pot visitar cada dia de l'any. Complementari a l'exposició, el parc disposa d'un fullet explicatiu que aprofundeix en la informació.

Audiovisual *Temps d'història i misteri*

El contingut de l'audiovisual (creat el 2018) proposa un viatge a través d'un any natural durant el qual s'aborden els àmbits temàtics següents: el parc dins del context de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, el patrimoni natural, el patrimoni cultural, els paisatges, l'activitat humana i l'activitat econòmica a l'espai natural. Per acabar, es resumeix el model de gestió del parc pel que fa a recursos humans, equipaments i itineraris, plans de gestió, etc. Es pot gaudir de l'audiovisual al web del parc i al canal de YouTube de la Xarxa de Parcs Naturals, on també està disponible en versió castellana i anglesa.

Vídeo *Soc el Parc del Castell de Montesquiú*

Podeu visualitzar aquest i més vídeos de la Xarxa de Parcs Naturals al canal de YouTube: <https://www.youtube.com/user/xarxa-deparcs/videos>.

<https://youtu.be/3I2Ohhtmu20>

L'Informatiu dels Parcs

L'Informatiu dels Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat quinzenal i recull notícies dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats.

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí L'Informatiu dels Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de L'Informatiu dels Parcs](#).

Gaudim als Parcs

Gaudim als Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Té una periodicitat setmanal i recull activitats dels dotze parcs que integren aquesta xarxa i d'altres organismes que hi estan relacionats.

Pàgina web de [subscripció gratuïta al butlletí Gaudim als Parcs](#).

Pàgina web de consulta de l'[històric de Gaudim als Parcs](#).

3.4. Parc mòbil

El parc mòbil del parc es va renovant en funció de l'estat mecànic i de l'antiguitat dels vehicles. Es duen a terme totes les accions necessàries per mantenir i conservar el parc mòbil en les millors condicions tècniques i de seguretat.

Les característiques del parc mòbil del parc són les que podeu veure a la taula següent:

Garatge del parc. Font: Arxiu XPN

Relació dels vehicles del parc

Matrícula	Model	Any d'adquisició	Usuari/s
E 8543 BCK	Tractor John Deere	2000	Manteniment forestal
4159 GFH	Ford Ranger	2008	Manteniment forestal / Consorci
4163 GFH	Ford Ranger	2008	Manteniment forestal
2461 GJW	Land Rover Defender	2008	Manteniment forestal
7139 JMF	Mitsubishi Montero	2016	Guarderia
0095 KMZ	Toyota Land Cruiser	2018	Direcció
8470 GHC	Land Rover Defender	2008	Guarderia

3.5. Pressupost

Resum de distribució del pressupost

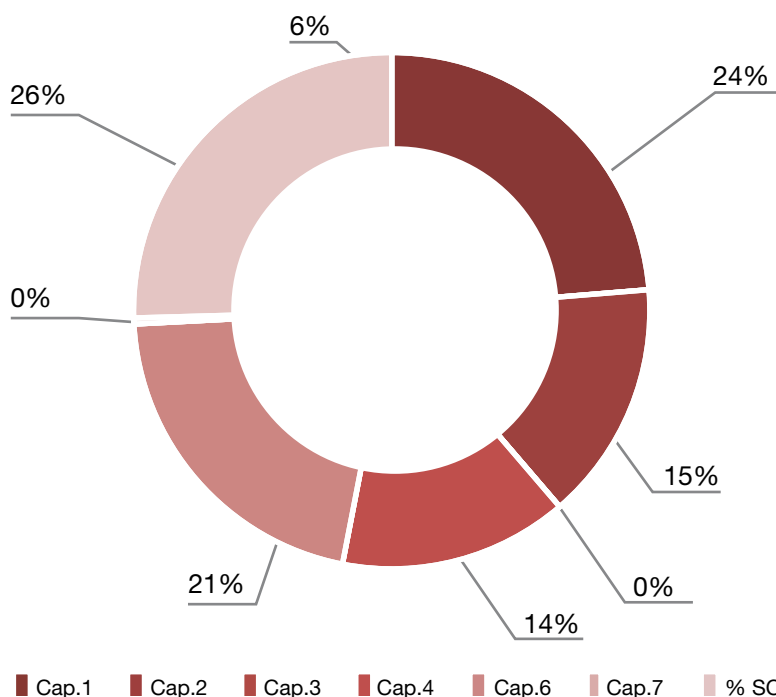
Durant aquest exercici, el pressupost total destinat al parc ha estat d'**1.825.327,07 €**. Atès que la superfície del parc és de **546,45** ha, això comporta una dotació econòmica de **3.340,34 €/ha**.

Distribució del pressupost total del parc

Concepte		Import
Recursos humans del parc	Cap. 1	432.607,35
Despesa ordinària	Cap. 2	274.185,54
Despeses financeres	Cap. 3	0,00
Transferències ordinàries	Cap. 4	261.643,36
Inversions	Cap. 6	385.508,05
Transferències per a inversions	Cap. 7	6.930,00
Subtotal parc		1.360.874,30
Cost repercutit de Serveis Centrals	% SC	464.452,77
Total		1.825.327,07

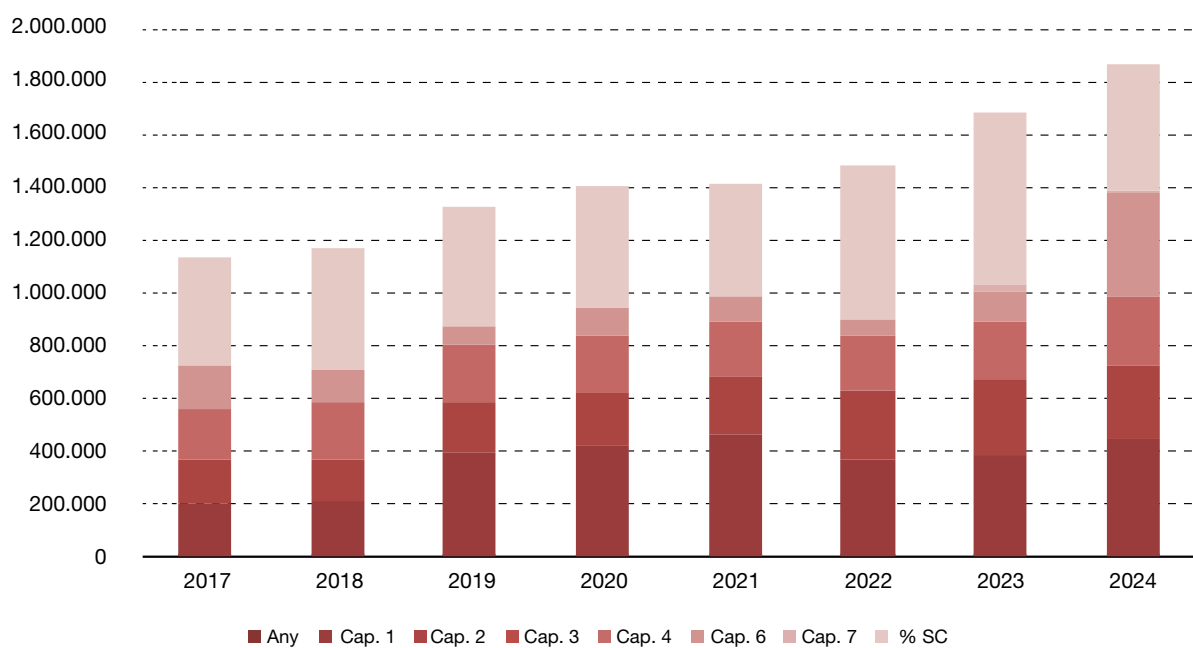
Distribució del pressupost total per conceptes

- Cap. 1 432.607,35
- Cap. 2 274.185,54
- Cap. 3 0,00
- Cap. 4 261.643,36
- Cap. 6 385.508,05
- Cap. 7 6.930,00
- % SC 464.452,77

Evolució interanual

Any	Cap. 1	Cap. 2	Cap. 3	Cap. 4	Cap. 6	Cap. 7	% SC	Total
2017	164.993,60	170.629,40	0,00	9.000,00	17.200,00	0,00	494.925,90	856.748,90
2018	172.683,72	90.111,75	51,43	4.883,16	924,98	0,00	545.937,94	814.592,98
2019	187.235,86	131.480,36	766,77	9.232,56	4.445,25	0,00	545.892,36	879.053,16
2020	201.444,44	86.153,50	135,66	0,00	301,29	0,00	579.382,95	867.417,84
2021	365.804,28	95.303,55	0,00	0,00	1.412,07	0,00	368.840,24	831.360,14
2022	403.966,94	139.791,82	0,00	5.291,61	27.318,63	0,00	512.162,59	1.088.531,59
2023	333.232,03	134.724,36	0,00	20.724,33	60.376,10	10.088,65	567.613,14	1.126.758,61
2024	432.607,35	274.607,35	0,00	261.643,36	385.508,05	6.930,00	464.452,77	1.825.327,07

4. Principals activitats dutes a terme

El programa d'activitats

Anualment, sobre la base del **Pla d'acció pel mandat (PAM)**, dels objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del Pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el programa d'activitats definitiu amb el mòdul «SIRGA» del SIGEP (vegeu l'apartat 4.4.2), que es tradueix en el **Pla d'objectius i actuacions (POA)** de l'any.

Documents de planificació de la gestió

Podeu consultar [el POA](#) del conjunt d'espais naturals de la XPN.

L'esquema general del POA permet agrupar les activitats anuals en quatre grans blocs conceptuals:

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions adreçades a gestionar directament el territori, redactar i executar plans de prevenció d'incendis, aplicar les mesures destinades a la gestió activa del medi, contribuir a la conservació del patrimoni natural i cultural, mantenir el patrimoni públic i fer el seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Inclou el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També abraça les accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població per mitjà de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel Pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

4.1.1. Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals

Gestió de la població introduïda de tritó alpí (*Ichthyosaura alpestris*)

Com a continuació del projecte iniciat el 2022, durant el 2024 s'han dut a terme extraccions de tritó alpí (*Ichthyosaura alpestris*) en sis punts d'aigua del Parc del Castell de Montesquiu, a més de prospeccions nocturnes i diürnes en set punts addicionals per detectar-ne la possible presència.

Les captures s'han realitzat mitjançant trampeig, combinant trampes de caiguda i nanses, amb millores respecte al 2023. Aquest any s'ha optimitzat la creació de cambres d'aire a les nanses, eliminat tanques perimetrals en zones amb bestiar i baixa densitat d'individus, i augmentat el nombre de nanses (entre 6 i 12 segons les dimensions del punt). A més, el període de trampeig ha començat a principis de febrer, cobrint tot el cicle d'activitat de l'espècie i minimitzant-ne la reproducció.

Revisió dels exemplars d'amfibis a les trampes de nanses.
Font: Arxiu XPN.

S'ha constatat un patró d'activitat similar al del 2023, amb un primer augment de captures al febrer i un segon pic a mitjans de març. Entre gener i maig del 2024 s'han retirat del medi 67 adults, incloent-hi moltes femelles gràvides i individus neotènics d'una bassa artificial. L'anàlisi estadística 2022-2024, basada en models generalitzats (GLM), indica una reducció del 90 % en la probabilitat de captura de tritons, evidenciant l'efectivitat del mètode i la reducció de la població invasora a la zona.

En total, incloent tant els tritons com les espècies autòctones, aquest any s'han capturat 1.243 adults de vertebrats, 257 subadults o metamòrfics, i nombroses larves i fins a 92 postes d'amfibis, amb la identificació de 16 espècies (10 amfibis i 6 rèptils). Aquest projecte complementa el seguiment ecològic i sanitari d'amfibis als parcs gestionats per la Diputació de Barcelona, realitzat per l'equip CRARC-SCH.

El cost total de les actuacions incloent el cost de la compra de materials ha estat de 7.562,50 €.

Control i eliminació de l'eruga del boix (*Cydalima perspectalis*) als jardins

Un any més, d'ençà de l'arribada al parc el 2018, s'ha realitzat el seguiment de la plaga de la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*). Durant el 2024 ha inclòs la instal·lació de quatre trampes estratègiques al voltant dels jardins, basant-se en les dades recollides en anys anteriors (s'ha reduït significativament el nombre de trampes de 13 de l'any 2022 a només 4). Les primeres larves es van detectar el 20 de febrer i les trampes es van col·locar el 15 de març, iniciant els registres de vol el 29 d'abril. En total, s'han realitzat 33 inspeccions setmanals durant les quals s'han capturat 2.621 papallones, principalment entre setembre i octubre, seguint la tendència observada en anys anteriors d'un màxim d'activitat a la tardor. Les condicions climàtiques, com les temperatures suaus i les pluges esporàdiques, han afavorit aquesta prolongació del cicle.

Pel que fa als tractaments, s'han dut a terme dues intervencions amb *Bacillus thuringiensis*: una parcial a l'abril en boixos aïllats i una total el 22 de juliol sobre 950 metres lineals de tanca de boix. Aquest últim tractament, realitzat en un moment clau d'activitat larvària i amb condicions climàtiques favorables, ha ajudat a controlar la plaga. A més, s'ha comptat amb l'empresa Senplag per

assegurar el compliment normatiu en l'execució dels tractaments fitosanitaris, amb un import de 283,29 €.

Les conclusions de la campanya indiquen que la plaga està estabilitzada als jardins gràcies al seguiment i les mesures de control aplicades, mantenint unes afectacions acceptables.

Actuacions de control i erradicació de flora invasora: ailant, budleia i robínia

En el marc del conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i el Consorci del Ter per a l'ordenació i la gestió del riu Ter i la seva conca fluvial a la Xarxa de Parcs Naturals dins la comarca d'Osona, s'han realitzat taques d'eliminació d'espècies exòtiques invasores.

Les espècies exòtiques invasores són una de les principals causes de pèrdua de biodiversitat. Cada vegada més, les ribes dels rius es veuen poblades per espècies que no els són pròpies: es tracta d'espècies exòtiques que colonitzen aquests indrets, establint-se i competint amb la vegetació de ribera autòctona, desestructurant les comunitats vegetals, dificultant la persistència d'aquelles més fràgils i, en definitiva, compromentent la biodiversitat i el bon estat ecològic de l'ecosistema fluvial.

Les actuacions amb ailant (*Ailanthus altissima*) s'han centrat en el seguiment dels rodals per tal evitar propagació a través dels cursos fluvials a la llera del Ter i la penetració d'aquesta espècie invasora al Parc del Castell de Montesquiu. Han comprés el seguiment de dos àmbits d'actuació: al Rec de la font de les Mares del terme municipal de Sant Quirze de Besora i al sector entre la carretera i la Font d'en Nandu al municipi de Montesquiu.

Pel que fa a la robínia (*Robinia pseudoacacia*), s'ha fet una actuació de control al vial d'accés al Parc des de l'estació de Sant Quirze, entrada sud i antic càmping de Planeses, amb un cost de 1.308,93 €, i també s'ha fet una altra actuació d'eliminació de robínia al tram final de la riera de Sora, dins el projecte Life Alnus.

S'han dut a terme tasques d'eliminació d'un petit rodal de canya americana a la finca de la Solana mitjançant una retroexcavadora i també de negundo a la desembocadura de la riera de la Solana, a càrrec del Cercle de Voluntaris dels Parcs. A més, s'ha actuat sobre peus puntuals de Seneci a la zona de Planeses amb mitjans propis per part de la guarderia.

Trampa de papallones de l'eruga del boix als jardins del castell de Montesquiu. Font: Arxiu XPN.

Control de la plaga d'escoltids del gènere *Ips*

L'estiu de l'any 2022 s'havia advertit de la mortalitat de petits grups de pi roig en diferents zones del Parc i s'havia detectat la presència del coleòpter *Ips sexdentatus*, així com danys en els pins compatibles amb aquest insecte. A començament del mes de març d'aquest 2024, s'han instal·lat 13 trampes de feromones en els punts amb més afectació, 3 menys respecte a l'any 2023, degut al bons resultats obtinguts.

El cost de les feromones ha estat de 1.336,50 €.

Rampes antiofegament per amfibis i altres espècies

Al Parc del Castell de Montesquiu s'han iniciat diverses actuacions per evitar l'ofegament d'amfibis a les seves basses, essencials per a la fauna i la biodiversitat. Aquest espai natural acull espècies pròpies d'ambients eurosiberians i mediterranis, convertint-lo en un entorn de gran valor ecològic. Des del 2021, la Societat Catalana d'Herpetologia, juntament amb el CRARC i la Xarxa de Parcs Naturals, ha estat fent un seguiment d'aquestes basses per avaluar l'estat de les poblacions d'amfibis i aplicar mesures de protecció.

S'han identificat tres punts d'aigua amb característiques que dificultaven la sortida dels amfibis, provocant episodis d'ofegament. Per solucionar-ho, s'han aplicat mesures específiques segons cada cas. En una bassa artificial, s'han millorat les rampes de sortida per facilitar el pas dels animals. En una bassa antiincendis amb parets molt inclinades, s'han instal·lat rampes d'acer estratègicament ubicades. Finalment, el safareig del Parc ha estat restaurat i s'hi ha col·locat una rampa de fibra de coco per garantir l'accés i sortida dels amfibis.

Aquestes accions, impulsades gràcies als estudis previs i la col·laboració del personal del Parc, són essencials per protegir les espècies d'amfibis i fomentar la seva supervivència en aquest entorn natural. Amb aquestes millores, s'espera un augment de les poblacions d'amfibis i la consolidació del Parc del Castell de Montesquiu com un referent en la conservació de la biodiversitat.

També s'han realitzat treballs de tancament perimetral de la bassa del Coll de Planeses,

Fotografia: Instal·lació de trampes plaga d'escoltids del gènere *Ips*.
Font: Arxiu XPN

Fotografia: Instal·lació de rampes antiofegament de fauna.
Font: Arxiu XPN

s'han instal·lat rampes antiofegament de fibra de coco per facilitar la sortida d'amfibis i altres espècies i també s'ha millorat el sistema de desguàs de la bassa. A més, s'ha dut a terme la recuperació de la bassa de la Masia de Planeses, que ha inclòs l'eliminació selectiva d'algun pollancre per millorar l'equilibri ecològic de l'entorn.

Altres actuacions de conservació i millora d'hàbitats

Aquest any ha finalitzat la restauració de les trialeres de BTT a l'obaga de les Codines, una actuació iniciada el 2023 per mitigar l'erosió causada pel descens continuat de bicicletes. Els treballs han consistit en la rehabilitació dels camins mitjançant material vegetal de la mateixa zona, així com la instal·lació de cintes i cartells informatius per preservar l'entorn. El cost total de les actuacions ha estat de 332,75 €.

Dins del marc de les actuacions derivades de l'Assaig de Millora de l'Estat Ecològic de les Pastures del Parc, redactat pel Centre Tecnològic BETA de la Universitat de Vic, s'han fet segues per recuperació de prats de pastures que s'havien anat envaint amb matollars. S'ha actuat en prats del Solell de les Codines i la Casanova.

Aquests camps, que normalment se sembren amb una barreja de llavors per produir farratge, han estat ressebrats amb llavors de prats de dall ben conservats de la Vall d'en Bas. La sembra es va fer manualment, amb una preparació suau del sòl i aplicant una dosi de 75-80 kg/ha. L'objectiu era augmentar la diversitat d'espècies sense comprometre la productivitat de les pastures.

Els resultats han revelat un augment notable de la riquesa floral, amb una mitjana de 32 espècies a les Codines i 46 a la Casanova, i índexs de diversitat que superen el 3. A més, s'ha observat un increment en la presència d'espècies típiques dels prats de dall, millorant així la biodiversitat sense reduir la producció de matèria fresca i seca. L'augment de la diversitat vegetal també ha beneficiat la presència de pol·linitzadors, especialment papallones, per la qual cosa es recomana fer un seguiment futur d'aquests organismes per avaluar els seus beneficis ecològics.

A més, s'han instal·lat teules-niu a la masoveria per afavorir la conservació d'espècies com el mussol. Aquesta iniciativa té com a objectiu potenciar els hàbitats de cria i fomentar la presència d'aquestes aus a l'entorn, contribuint així a la preservació de la biodiversitat de la zona.

Pla de seguiment i recerca

Amb la voluntat de disposar d'un instrument per avaluar de manera continuada l'estat dels sistemes naturals, s'està duent a terme al Parc, des de l'any 1996, un conjunt d'activitats de seguiment de forma estructurada dels diferents factors que intervenen en l'evolució del medi. L'any 2024, s'han realitzat els estudis i seguiments següents.

- Pel que fa al canvi climàtic i la biodiversitat:
 - Xarxa Fenològica de Catalunya (FENOCAT)
 - Registre i tractament de les dades meteorològiques
 - Índex de Biodiversitat Potencial dels Boscos (Centre Tecnològic Forestal de Catalunya)
 - Centre de Monitoratge de la Biodiversitat de les Muntanyes Mediterrànies (Universitat de Barcelona)
 - Efectes de la gestió silvícola en relació al canvi climàtic en els boscos de pi roig (CREAF)
 - Sistema de Parcel·les de Seguiment de la Biodiversitat Terrestres (SISEBIO)

- Pel que fa a la fauna:
 - Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès (Paisatges Vius)
 - Programa de seguiment de les poblacions de senglar (Minuartia)
 - Els ocells al parc (SOCC i rapinyaires diürns)
 - Els micromamífers (SEMICE, Museu de Ciències Naturals de Granollers)
 - Seguiment de les poblacions de la invasió biològica de la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*)
 - Les poblacions de quiròpters (Jordi Serra-Cobo)
 - Seguiment i diagnosi de les poblacions d'amfibis als punts d'aigua (Societat Catalana d'Herpetologia)
 - El gat fer i la comunitat de carnívors (Museu de Ciències Naturals de Granollers)
 - Macroinvertebrats aquàtics (CARIMED, Museu de Ciències Naturals de Granollers)
 - El liró gris (Museu de Ciències Naturals de Granollers)
 - Micromamífers semiaquàtics (Museu de Ciències Naturals de Granollers)
- Pel que fa a la flora:
 - Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (SEFA)
 - Seguiment de l'estat ecològic dels prats i pastures (Universitat de Vic)
- Pel que fa a altres seguiments:
 - Seguiment de l'estat de les fonts naturals (Consell Comarcal d'Osona)

Gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès Paisatges Vius.
Font: Arxiu XPN

Trobareu més informació al [web Conservació de la biodiversitat](#) de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.

La taula resum dels estudis que s'han fet enguany, amb els imports corresponents, és la següent:

Estudis 2024	Import (€)
Programa de seguiment de les poblacions de senglar (<i>Sus scrofa</i>) a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona per a les temporades de caça 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025 i 2025-2026*	29.969,15
Conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) per a l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca (PESR) per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals*	100.000,00
Conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per a la realització de programes de seguiment i recerca vinculats a la fauna silvestre d'interès de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals*	105.000,00
Conveni de col·laboració amb el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, l'Associació Catalana de Bioespeleologia i la Federació Catalana d'Espeleologia per cooperar en projectes de recerca en ambients càrstics i de patrimoni de col·leccions a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona*	6.999,85
Conveni de col·laboració amb el Servei Meteorològic de Catalunya, per al reforç de la Xarxa Fenològica de Catalunya i l'estudi dels impactes del canvi climàtic a la XPN*	7.500,00
Conveni de col·laboració amb l'associació Paisatges Vius per a l'execució del Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès a la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona	45.000,00
Conveni de col·laboració amb la Universitat de Barcelona per a la realització d'actuacions del Centre de Monitoratge de la Biodiversitat de les Muntanyes Mediterrànies a la Xarxa de Parcs Naturals*	80.000,00
Seguiment i diagnosi de les poblacions d'amfibis a diferents entorns naturals del Parc del Garraf, el Parc d'Olèrdola, el Parc del Foix, el Parc del Castell de Montesquiu, el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, el Parc de la Serralada Litoral i l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona	25.476,55
Seguiment de les poblacions de quiròpters a diferents entorns naturals del Parc del Garraf, el Parc d'Olèrdola, el Parc del Foix, el Parc del Castell de Montesquiu i el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac	21.000,00
Conveni de col·laboració amb el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya per tal de desenvolupar les accions vinculades per a la conservació i millora del patrimoni natural de la província de Barcelona	52.000,00

Aquests convenis i contractes són conjunts amb diferents parcs de la XPN amb pressupost conjunt per a totes les actuacions.

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)

La campanya del Pla d'Informació i Vigilància contra els Incendis Forestals (PVI) es duu a terme amb l'estreta col·laboració dels ajuntaments i les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF). Podeu consultar la pàgina [«Informació general i documents tècnics» del web de l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari](#).

Les dades publicades a la memòria final de campanya del PVI fan referència a l'anàlisi de les accions de conscienciació, dissuasió d'infraccions, deteccions de situacions de risc, revisions d'infraestructures, protecció del medi ambient, atenció a la ciutadania i també a les relacionades amb la detecció i el seguiment d'incendis forestals de la campanya actual comparada amb les anteriors. També es poden consultar, de forma oberta i configurable, les [accions dutes a terme durant tota la campanya per l'operatiu PVI](#). Es poden configurar les consultes per comarca, per municipi, per agrupació de defensa forestal i per cada parc de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

El Parc del Castell de Montesquiu forma part de l'àmbit d'actuació del Pla d'Informació i Vigilància contra els Incendis Forestals (PVI). D'aquesta manera, es manté una bona coordinació amb les ADF i els ajuntaments en cas d'emergència; també es compta amb l'ajuda d'una unitat de vigilància en cas de necessitat. El personal del parc assisteix als briefings comarcals, que tenen lloc al Parc de Bombers de Vic durant la campanya d'incendis. Això permet estar al dia de tot el que passa i coordinar-se amb tots els equips d'emergències que en formen part, també ajudant en el que calgui. Aquest 2024, malgrat la meteorologia extrema, no hi ha hagut cap incendi ni conat d'incendi, ni al parc ni als seus voltants.

S'han seguit fent les tasques que preveu el Pla de prevenció d'incendis (PPI) per garantir que els mitjans d'extinció tinguin una mobilitat ràpida i eficaç dins del parc en cas d'emergència.

Aquest 2024 s'ha fet el repàs de manteniment de la plataforma i manteniment de la vegetació al camí de Planeses, amb poda inclosa, per una longitud de 3,5 km i amb un cost de 2.663,60 €. També s'han mantingut les seccions de servei al voltant de la xarxa viària bàsica del Parc, s'han revisat tots els hidrants a l'inici de campanya. S'ha substituït el de Coll de Planeses.

Finalment, l'empresa Ordenació Forestal ha fet el manteniment de la vegetació a les bases de les línies Ripoll-Molí suport 1 a suport 74 i Der. Bebiè suport 1 a suport 4 i la Federació d'ADF d'Osona ha fet el manteniment periòdic de la vegetació en la zona d'influència de la línia de mitja tensió «QUIRZE3» entre els suports 65 i 78, i les línies de baixa tensió del OS16005 dins el Parc.

Gestió de les finques públiques

El Parc del Castell de Montesquiu, a més del Castell i la seva masoveria, inclou les masies següents: la Casanova, la Solana, Planeses, Sant Moí i les Codines. Els antics camps de conreu agrícola d'aquestes masies sumen 70 ha, i s'han seguit mantenint i conservant. Al voltant del castell de Montesquiu també s'ha tingut una cura especial per mantenir la qualitat paisatgística de l'entorn i dels seus jardins.

Ramaderia

S'ha continuat amb el seguiment de les concessions dels contractes d'arrendament d'aprofitament de les finques públiques agràries per a pastures, els cavalls de Marcel Miranda han pasturat la Casanova i les Codines i les vaques de Pere Carbonell les Planeses i la Solana. També s'ha mantingut la petita explotació d'aviram (oques i ànecs, principalment) a la masia de Planeses. A destacar que s'ha fet una tanca de fusta prop de la via del tren a Sant Moí per evitar que s'escapin els cavalls.

Silvicultura

El Parc disposa d'un Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal redactat l'any 2001. Aquest pla estableix els treballs forestals que s'han de fer anualment. Al 2024 s'han fet treballs silvícoles d'adaptació al canvi climàtic a la unitat VIIc1, a la zona del camí de Sant Moí. Han estat executats per l'empresa Talher SA, amb un cost de 19.965,00 €.

Aprofitament tofoner

S'ha adjudicat la nova licitació de la concessió de l'aprofitament de tòfona que ha guanyat l'Agrupació de Tofonaires d'Osona, que era qui havia guanyat l'anterior concessió. Pel que fa a la plantació de roures micorrizats, s'ha seguit fent tasques de manteniment en la part de la plantació que no va quedar afectada per les obres del ramal de la C17 en direcció Ripoll.

Apicultura

Al 2023 es va publicar una nova licitació del contracte per a l'aprofitament apícola i va quedar desert. Aquest 2024 s'ha intentat trobar un apicultor, però encara no s'ha aconseguit.

Caça

S'ha mantingut la col·laboració amb la Societat de Caçadors de Sant Quirze, Montesquiu i Sora, i s'han coordinat les batudes per tal de controlar la població de senglar al Parc. S'ha posat un èmfasi especial en la senyalització de les batudes, tant a la zona de Planeses i la Solana, com a Sant Moí i a la baga de les Codines.

Delimitació de la finca pública

Finalment, pel que fa a la necessitat d'establir el límit més precís de la propietat de la Diputació de Barcelona, s'han col·locat sobre el terreny les fites de reforç al límit amb la Farga de Bebié i s'ha elaborat una cartografia de detall dels límits de tota la finca, amb la qual cosa s'ha completat la delimitació de la finca sobre el terreny i sobre mapa.

Manteniment forestal i del patrimoni

El personal de manteniment del parc i el jardiner han continuat duent a terme tasques de caràcter general, com ara la neteja dels voltants de la xarxa viària, dels equipaments i dels llocs d'alta freqüentació; el manteniment de les infraestructures i instal·lacions d'ús públic; actuacions puntuals per tal de millorar l'acabat i la posada en marxa dels diversos projectes del parc, així com treballs forestals.

A destacar que aquest 2024 s'han instal·lat baranes al punt d'avistament de rapinyaires al coll de tres pals.

Treballs forestals d'adaptació al canvi climàtic a la zona de Sant Moí. Font: Arxiu XPN.

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El Pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona té sis línies bàsiques d'ajut, que es regeixen per les bases publicades oficialment.

Les activitats que actualment poden ser objecte d'ajut són les següents:

- Activitats forestals (AF)
- Activitats agrícoles i ramaderes (AR)
- Instal·lació de calderes i estufes de biomassa (BM)
- Activitats d'entitats culturals, cíviques i esportives (EC)
- Activitats d'empreses de serveis (ES)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)
- Passejades guiades (PG)

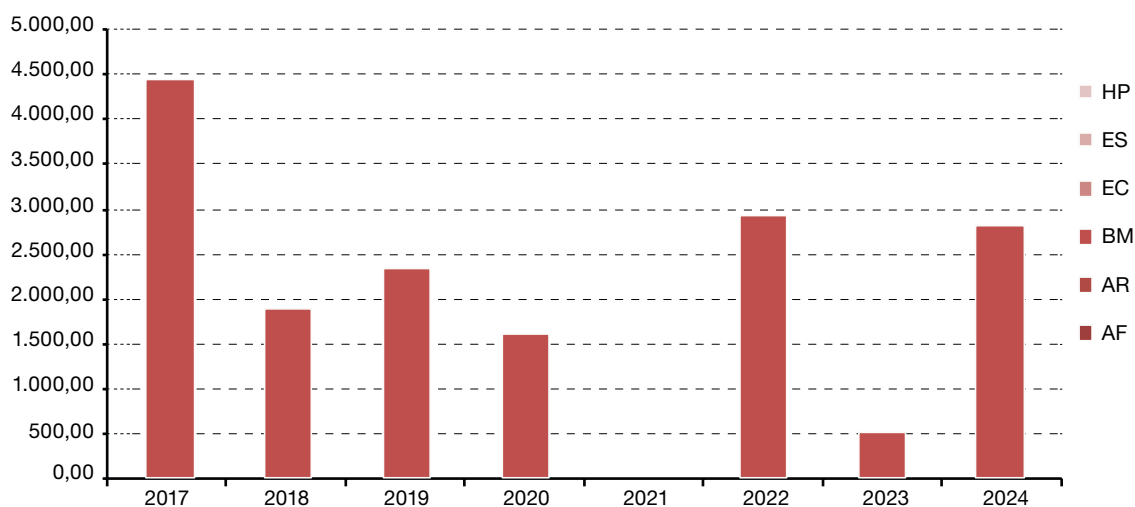
En aquest quadre es pot observar la distribució de les subvencions atorgades per línia (nombre i imports concedits enguany) i l'evolució en els darrers anys.

Distribució de les subvencions sol·licitades i atorgades per línia

Línia	Sol·licitades		Atorgades		% atorgament	
	Nombre	Import	Nombre	Import	% nombre	% import
AF	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
AR	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
BM	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
EC	4	4.100,00	3	2.780,00	75,00	67,80
ES	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
HP	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
PG	0	0,00	0	0,00	100,00	0,00
Total general	4	4.100,00	3	2.780,00	75,00	67,80

Evolució interanual de l'import atorgat

Línia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EC	4.380,00	1.872,00	2.310,00	1.574,64	0,00	2.880,00	505,12	2.780,00
ES	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PG	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total general	4.380,00	1.872,00	2.310,00	1.574,64	0,00	2.880,00	505,12	2.780,00

Evolució interanual de l'import atorgat

Viu el parc

Durant l'any 2024 s'ha continuat desenvolupant aquest programa de caire ludicocultural a 10 dels 14 espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals. Després de totes les restriccions del període post Covid-19, el programa s'ha pogut dur a terme amb normalitat. Les xifres han tendint a les xifres d'edicions anteriors. El Viu el parc consta de dues licitacions: el programa artístic per una banda (que gestiona FUSIC) i el programa escolar, de l'altra (que gestiona CIMA). A les xifres del primer bloc se li afegeixen els assistents a altres cicles culturals que se sumen al Viu el parc (Poesia als parcs, Parcs en concert i Òpera als parcs) i que es realitzen dins el període de vigència d'aquest programa, per tal d'enriquir la cartellera de cada parc.

Recordem que el programa es divideix en tres eixos principals. El **primer** eix, un bloc d'activitats (teatre, música, dansa, conferències, espectacles infantils, etc.) ofertes directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es realitzaven en indrets o equipaments proposats pels mateixos ajuntaments.

El **segon** eix, un seguit d'activitats d'abast més general que es realitzen dins l'àmbit del parc: Matinal al parc, Fira d'artesans, Nit d'estels, La capsa dels sentits, Concursos de fotografia, etc.

Val a dir que la resta de parcs tenen un **tercer** eix, el "**Viu el parc a l'escola**", adreçat als nens i nenes de cinquè de primària de les escoles de cada parc. Atès que el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny i l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona disposen ja d'un programa escolar específic, "**El Montseny a l'escola**" (des del 2017) i "**Guilleries a l'escola**" (des del 2022) per a tot el Cicle de Primària que des del també abraça el cinquè curs, des d'aquell any ja no es du a terme el Viu el parc escolar en aquests parcs. El vincle es manté en el suport a l'edició de l'*Agenda escolar* que gaudeix aquest programa.

Des del 2017 la gestió del programa es va dividir en dos lots: un pel vessant **artístic i cultural** (lot 1) i un altre pel **programa escolar** (lot 2). En la nova licitació pel període 2021-2024, el primer lot va ser guanyat per l'entitat FUSIC i el segon, per l'empresa CIMA (que ha fet un *pool* d'empreses d'educació ambiental: APRÈN, Quatre Passes i Origonatura).

En el conjunt dels parcs, el programa Viu el parc durant el 2024 va poder programar un total de **189 actes** en 68 municipis, amb un total de **7.423 assistents** (3.572 en els Actes centrals i 3.851 en els actes als municipis). Aquí sumem els actes i assistència del mateix Viu el parc artístic, més el cicle Poesia als parcs, Parcs en Concert i d'Òpera als parcs. Unes xifres que reprenen les d'anys anteriors pre pandèmia Covid-19.

El **pressupost** global del programa ha estat de **128.661,02 €**. Aquesta xifra inclou tot el pressupost que hi va destinar la Diputació de Barcelona, que és la suma del pressupost de la Gerència d'Espais Naturals gestionat per FUSIC (118.924,85 €) i els costos de la difusió del programa (9.736,17 €), tant en suport paper com digital.

Programa Viu el Parc. Dades generals (2024)

Programa cultural						
	Edició	Nbre. municipis ⁽¹⁾	Nbre. actuacions	Assistència total ⁽²⁾	Pressupost (en €)	Costos de difusió (en €) ⁽³⁾
Montseny	32	15	29	1.153	18.713,55	-
Montesquiu	28	5	17	842	13.018,19	-
Guillerics	19	4	16	780	12.152,80	-
Marina	23	4	15	648	11.040,90	-
Litoral	22	11	26	1.168	16.223,43	-
Montnegre	29	7	21	1.070	13.923,16	-
Garraf-Olèrdola-Foix	31	11	30	928	15.817,47	-
Sant Llorenç del Munt	33	11	26	834	18.035,35	-
Total	-	68	180	7.423	118.924,85	9.736,17

(1) Es refereix als municipis realment participants al programa, tant si tenen Actes centrals, Actes als municipis o només participen al Programa escolar.

(2) Inclou els Actes centrals (Matinals, Poesia als parcs, Nits d'estels, Parcs en concert, Òpera als parcs o ralis i concursos fotogràfics) i els actes als municipis i s'exclouen els assistents del programa escolar.

(3) S'inclouen només els costos de les Agendes escolars del Montseny i de Montesquiu (6.106,85 € i 3.630,28 €), respectivament tant de redacció com d'impressió. Els costos de papereria dels programa Viu el parc artístic, Poesia als Parcs, Parcs en concert i Òpera als parcs, han estat assumits directament per la Unitat d'Impressió Reprografia de la Diputació.

Durant el 2024, el **web "Viu el parc"** artístic ha tingut 10.254 visites de 5.234 seguidors, especialment en els mesos de març-juny i setembre-novembre. Per la seva banda, el compte d'Instagram del programa té actualment 1.079 seguidors.

Pel que fa al **programa escolar**, al llarg del 2024 s'ha mantingut l'estructura ja establerta després de la pandèmia, amb grups reduïts de màxim tres escoles per sortida i fomentant la figura dels agents territorials de cada parc (un apicultor, un viticultor o un arqueòleg, entre d'altres).

Pel que fa a la primera fase del programa, s'ha continuat amb les visites dels equips educatius a les aules de les escoles on es tracten de forma lúdica i participativa diferents continguts tal com: què és un parc natural, quines activitats estan permeses, connectivitat entre els espais, paper gestor de l'administració en la seva conservació, elements naturals i culturals propis de l'espai a visitar, entre d'altres.

Per a més informació de tot el programa, podeu consultar la [pàgina web del Viu el parc](#).

Viu el parc artístic

La **vint-i-vuitena edició** del programa Viu el parc al Parc del Castell de Montesquiu es va realitzar des del 2 de juny al 26 d'octubre de 2024.

Per a l'organització del programa, es va fer una **reunió a la Masoveria del castell** amb els ajuntaments del Parc el dijous 7 de març.

Dins els Actes centrals, la **Matinal al parc** es va celebrar, com és habitual, als jardins del castell de Montesquiu, amb una jornada de tallers familiars amb l'animació de Fefe i Cia. i els taller de RE-CREA i Talleret Craft. La Matinal inclou el **25è Ral-li fotogràfic del Parc del Castell de Montesquiu**, amb 35 participants. L'acte de **Parcs en concert** va tenir lloc el 15 de setembre, inclòs en el repertori del cicle "Notes a la Cabanya", amb l'actuació de les **Ölivia Musyk**. Finalment, dins el programa **Poesia als parcs**, el dissabte 26 d'octubre va tenir lloc el recital del "Pèsol Feréstec", amb Maria Callís (poeta) i Maria Sevilla (música). El recital va aplegar uns 30 assistents.

En total es van fer 14 actes (sis centrals i vuit en els municipis), amb una total **17 actuacions** i una participació de **842 assistents** (505 en actes centrals i 337 en actes locals).

Resum del programa Viu el parc artístic al Parc del Castell de Montesquiu 2024

Data	Acte	Població	Actuacions	Assistents
Actes centrals			9	505
02/06/2024	Portes obertes al castell	Montesquiu	1	100
02/06/2024	Matinal al parc	Montesquiu	4	210
02/06/2024	Ral-li fotogràfic	Montesquiu	1	35
13/07/2024	Nit d'estels	Vidrà	1	50
15/09/2024	Parcs en concert	Montesquiu	1	80
26/10/2024	Poesia als parcs	Montesquiu	1	30
Actes locals			8	337
08/06/2024	Marenda (concert)	Santa Maria de Besora	1	60
02/08/2024	La bellesa dels bolets (conferència)	Santa Maria de Besora	1	6
16/08/2024	Miri's Way (concert)	Vidrà	1	50
11/09/2024	Mandales amb llavors (taller)	Sora	1	35
03/10/2024	La bellesa dels bolets (conferència)	Sant Quirze de Besora	1	14
06/10/2024	Miri's Way (concert)	Sant Quirze de Besora	1	100
19/10/2024	Vida sense plàstic (conferència)	Vidrà	1	12
20/10/2024	Cèltic Groove (concert)	Montesquiu	1	60
Total			17	842

Resum programa Viu el parc al Parc del Castell de Montesquiú 2024	
Edició	28a
Municipis participants / municipis del parc	5 / 5
Actuacions als municipis	8
Actes centrals	6
Actuacions als actes centrals	9
Total d'actuacions al programa	17
Assistents als actes organitzats als municipis	337
Assistents als actes centrals	505
Total assistents als actes organitzats per la Diputació	842
Pressupost Viu el parc artístic	12.388,42 €

Poesia als parcs

El cicle **Poesia als parcs** és un cicle poèticomusical que va néixer el 2005 en el marc del programa cultural "**Viu el parc**". Aquest cicle poètic, que itinera per 10 espais de la XPN i per Itàlia (l'Alguer), ha arribat enguany a la seva 19a edició. L'empresa contractista encarregada de la programació i coordinació és Tramoia Produccions Culturals.

Seguint amb la iniciativa impulsada en darreres edicions, enguany el cicle s'ha sumat a la celebració de les commemoracions literàries del Govern de la Generalitat de Catalunya: l'Any Salvat-Papasseit, en commemoració al centenari de la mort del poeta, i l'Any Estellés, en commemoració al centenari d'aquest poeta valencià.

Per al disseny i desenvolupament de la proposta, s'ha comptat amb les aliances i complicitats dels territoris implicats i de diversos agents locals (l'Obra Cultural de l'Alguer, MUHBA Vil·la Joana, Fundació Jacint Verdaguer, La Pahissa del Marquet, Amics de Reixac, l'editorial Vacamú i Godall Edicions). A més de la col·laboració amb el segell discogràfic *The Indian Runners*, que han maridat les propostes poètiques amb els acompanyaments musicals.

Per últim, en l'edició d'enguany s'ha continuat amb la inclusió de quatre recitals amb interpretació en LSC en directe i amb l'enregistrament de vídeos resum en diversos formats adaptables a xarxes que, a part de les actuacions del cicle, també mostren elements naturals i patrimonials de l'entorn.

En total, enguany han participat al cicle **vint poetes, set músics i un grup il·lustrador**. Als espectacles hi ha assistit un total de **291 persones**.

Dins de l'àmbit del Parc del Castell de Montesquiú, el recital poètic es va celebrar el dissabte 26 d'octubre a la sala del Celler del castell de Montesquiú, on es va presentar l'espectacle «Xant de Cabrota», amb Arnau Obiols i Arnau Orobítg. Aquest recital s'encabeix dins de la programació de Notes a la Cabanya. Hi van assistir 30 persones.

El cost total del programa ascendeix a 30.532,99 € que contemplen la filmació i edició de vídeos dels recitals (6.655 €), els costos de divulgació i els costos de gestió. Tots els recitals del programa són enregistrats i es poden veure al [canal de YouTube](#) propi, que enguany ha tingut 43.084 visualitzacions, mentre que la pàgina web del cicle ha tingut 5.220 visites.

Parcs en concert

Parcs en concert és un cicle musical anual que es desenvolupa als parcs i espais naturals protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

El cicle s'orienta a promoure la cultura de proximitat i valorar el patrimoni natural i històric, amb una programació que combina la presència d'artistes consolidats i emergents. A través d'aquesta dualitat, Parcs en concert busca garantir una oferta artística d'alta qualitat alhora que impulsa veus joves i talent local.

L'actuació del Parc del Castell de Montesquiú va anar a càrrec de Claudio Gabriel Sanna el qual, acompanyat pel músic Josep Maria Cols, va presentar un repertori que fusionava la tradició musical algueresa amb noves composicions pròpies.

Data: 15 de setembre de 2024

Hora: 12 h

Espai: Jardins del Castell de Montesquiú, Montesquiú

Artista principal: Claudio Gabriel Sanna

Assistents: 95 persones

Podeu consultar tota la informació del programa [Parcs en concert](#).

Parcs en Concert Parc del Castell de Montesquiú

Claudio Gabriel Sanna

Diumenge 15 de setembre de 2024, 12 h
Jardins del castell, Montesquiú

En col·laboració amb l'Obra Cultural de l'Alguer.

Més informació i inscripció prèvia:
parcs.diba.cat/parcsenconcert

Diputació Barcelona | Xarxa de Parcs Naturals OBRA CULTURAL

Parc a taula

Parc a taula és un programa de la Diputació de Barcelona que posa en valor la Xarxa de Parcs Naturals mitjançant la gastronomia, amb la implicació dels productors, elaboradors, cellers, allotjaments i restaurants arrelats al territori. I amb la col·laboració dels ajuntaments i consells comarcals.

El 2024 el territori Parc a taula el conformen 105 municipis vinculats a 11 dels 14 espais de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Això inclou els municipis dels parcs i aquells que, no formant part del parc, participen a alguna de les Cartes Europees de Turisme Sostenible impulsades per la Xarxa de Parcs Naturals.

El 31/12/2024 Parc a taula suma 316 empreses adherides entre allotjaments, restaurants, cellers, productors, elaboradors i establiments alimentaris que ofereixen gastronomia de qualitat i experiències de turisme vinculades al territori:

Enguany, podem destacar la participació a la Fira ÀPAT i al Gastronomic Fòrum Barcelona.

Podeu consultar el resum de la [memòria anual d'activitats](#).

Fira Àpat Barcelona 2024

Del 19 al 21 d'octubre, al recinte firal La Farga Centre d'Activitats de l'Hospitalet de Llobregat, ha tingut lloc la Fira ÀPAT, una fira professional dedicada als aliments produïts a Catalunya.

Enguany Fira Àpat ha rebut 3.800 visitants i hi han exposat un total de 72 empreses, 8 de les quals de la mà del programa Parc a taula, que són: els apicultors Mel Cal Miqueló i Salvador Mallofré (vinculats al Parc del Garraf), la cervesera Cervesa Montseny, el productor càrnic Casanova de Figarolas, el productor d'oli Molí Salar d'Arbúcies i la pastisseria Vallflorida Xocolaters (vinculats al Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny), el productor i establiment càrnic Casanovas Cansaladers (vinculat al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac) i la Pastisseria Rodellas (vinculada al Parc del Montnegre i el Corredor).

Gastronòmic Fòrum Barcelona 2024

Del 6 al 8 de novembre al recinte de Montjuïc de la Fira de Barcelona, la Xarxa de Productes de la Terra en col·laboració amb el programa Parc a taula ha comptat amb un espai propi on 38 productors han mostrat als restauradors, professionals de l'hostaleria i públic general la cuina i productes de la província de Barcelona i la Xarxa de Parcs Naturals.

D'altra banda, durant el Gastronomic Forum Barcelona 26 productors de la Xarxa han mostrat les seves innovacions i idees a l'espai El Rebot de Catalunya, i les donaran a tastar als assistents.

El 2024 s'ha tancat el curs que es va iniciar el 2023. Concretament, cinc alumnes del cicle formatiu de grau mitjà de Cuina i Gastronomia ofert per l'INS Joan Ramon Benaprès de Sitges, vinculat al Parc del Garraf i membre del programa Parc a taula, han visitat el Parco Naturale Regionale di Porto Conte a l'Alguer, fruit d'un intercanvi amb l'escola d'hostaleria algueresa Emilio Lussu, pertanyent a l'Istituto Istruzione Superiore Piazza Sulis Alghero.

4.2.2. Infraestructures i serveis generals

A fi de contribuir al desenvolupament bàsic de l'activitat econòmica de la població a l'entorn del parc, se segueix una política de col·laboració amb els ajuntaments per a la millora dels serveis bàsics i de les infraestructures, especialment la xarxa viària dins l'àmbit de l'espai protegit. Per aquest motiu, s'ha incidit en el manteniment dels camins.

Dins l'àmbit del parc també es té cura del manteniment de la xarxa de distribució d'aigua als equipaments i a les masies, de la recollida d'escombraries, del sanejament de les aigües residuals, així com del manteniment de les calderes de biomassa instal·lades i les corresponents xarxes de calor.

Manteniment de la xarxa viària

En aquest àmbit, les actuacions més destacades han sigut les següents:

- La millora substancial de la pista que va des de l'aparcament del coll de Beví fins l'ermita de Sant Moí. Aquesta actuació s'ha inclòs dins les obres de l'aparcament del Coll de Beví.
- L'arranjament d'un punt crític en l'enllaç entre el camí de la baga de Planeses i el Camí del mig de Planeses. Ha tingut un cost de 5.981,64€.
- La canalització de la cuneta i canvi de les aigües al revolt del mirador de Montesquiú. Ha tingut un cost de 4.924,94€.
- Arranjament de la baixada a la quarta feixa de l'aparcament del Castell. Ha tingut un cost de 1.485,28€.

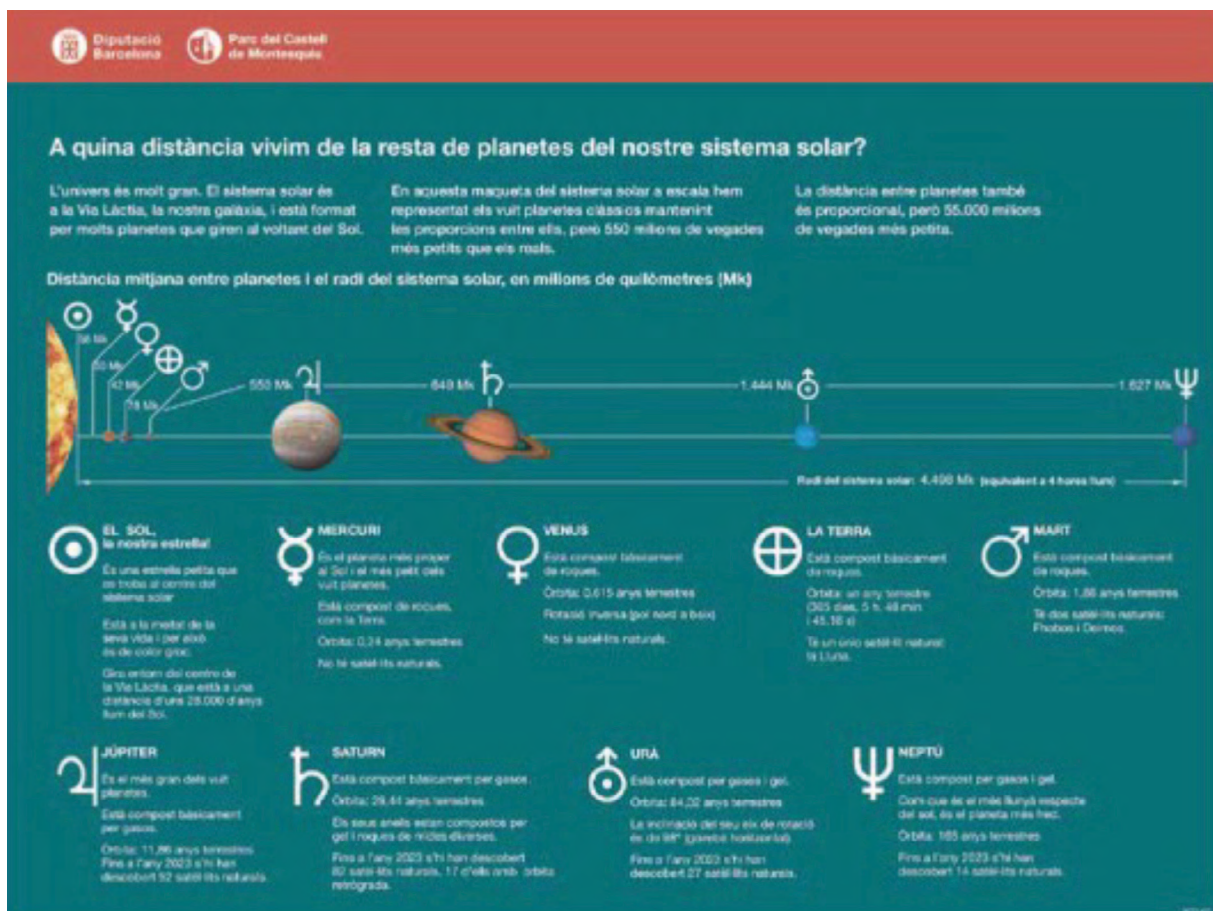

Estesa de grava a l'enllaç dels camins de la baga de Planeses i del camí del Mig. Font: Arxiu XPN.

S'han reposat senyals malmeses de l'itinerari SL-C-130 Sant Moí.

S'ha creat un nou plafó del sistema solar a escala dels jardins al castell de Montesquiú.

Finalment, els senders SL-C 130 Sant Moí i PR-C 214 Serra de Bufadors han estat rehomologats per la FEEC.

Gestió de residus i recollida d'escombraries

Un any més s'ha mantingut el nou conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Montesquiu per donar continuïtat a l'anterior conveni que els últims anys havia servit per a la prestació d'aquest servei en els sectors més visitats del parc.

Al parc es duu a terme un itinerari de recollida selectiva que passa pels punts següents:

- Aparcament del Castell
- Aparcament de la Masoveria
- Aparcament de la Casanova
- Aparcament de les Codines
- Deixalleria de la Devesa de les Codines

L'aportació de la Diputació de Barcelona l'any 2024 (en virtut del conveni amb l'Ajuntament de Montesquiu) ha estat de 10.940,60 €.

Al juny de 2024, l'ajuntament de Montesquiu ha iniciat el sistema de recollida porta a porta i s'han retirat les àrees de recollida del Castell i de la Devesa de les Codines per concentrar la recollida en tres únics punts al parc.

Altres actuacions de manteniment d'infraestructures i de prestació de serveis

Durant el 2024 s'han seguit fent actuacions de manteniment i millora al parc, mitjançant contractes de serveis amb empreses especialitzades:

- Pla d'Autocontrol i Gestió de l'Aigua, que inclou la cloració de l'aigua potable, amb l'empresa TECNIMA.
- Buidat de les fosses sèptiques de la Solana i les Codines i el sistema de depuració biològic dels equipaments centrals, amb l'empresa NEIDA.
- Servei de neteja dels equipaments amb l'empresa SOLDENE.
- Serveis de desinsectació i desratització, amb l'empresa ANTICÍMINEX fins a l'agost i amb MITIE FACILITIES a partir de setembre.
- Revisió i manteniment dels equips de prevenció d'incendis, amb l'empresa SEGUFOC.
- Manteniment d'aparells elevadors, amb l'empresa ASVALL.
- Revisió i manteniment de parallamps, amb l'empresa INGESCO fins al setembre i amb EMBARBA a partir d'octubre.
- Revisió i manteniment dels sistemes de seguretat a la Casanova, amb l'empresa SERRALARM, i als equipaments centrals amb l'empresa SABICO.

Adhesiu de la nova empresa encarregada del manteniment dels aparells elevadors. Font: Arxiu XPN.

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Actuacions a la xarxa d'equipaments

Per desenvolupar el model d'ús públic fixat pel pla especial i desplegar la planificació de l'ús públic, es disposa d'una xarxa d'equipaments i programes amb l'objectiu d'ordenar i canalitzar les activitats dels visitants de l'espai natural protegit. Alguns d'aquests programes i equipaments tenen una dimensió educativa que no es limita a informar i orientar els visitants i les poblacions locals, sinó que també va adreçada a facilitar el coneixement de l'entorn, millorar la comprensió del medi i augmentar la responsabilitat i la sensibilització envers les temàtiques ambientals. La creació d'equipaments dotats d'audiovisuals, exposicions i programes pedagògics o culturals als municipis de l'àmbit del parc respon als objectius esmentats i és una eina clau en la integració del parc al territori. Algunes de les actuacions principals que s'han dut a terme es descriuen a continuació.

Castell de Montesquiú

La gestió d'aquest equipament es porta a terme mitjançant el conveni amb el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i l'Ajuntament de Montesquiú. Aquest 2024 els horaris de les visites guiades s'han fixat a les 10 h, les 11 h, les 12 h i les 13 h tots els dissabtes, els diumenges i festius. Durant els mesos de juliol i agost s'han ampliat les visites en els mateixos horaris però de dimarts a diumenge. Cal destacar especialment les noves activitats escolars al Castell que han tingut molt èxit i s'espera consolidar-les en els propers anys. L'equip humà ha estat format per una coordinadora i dues guies informadores, que desenvolupen les tasques d'informació i un jardiner que s'ha ocupat del manteniment de l'equipament i el seu entorn.

Aquest any, a més de les tasques habituals, s'han fet les accions següents:

- Rebaixar l'enrajolat de l'entrada posterior per permetre la correcta obertura de la porta.
- Enllaçar els racks de comunicació del castell amb la masoveria
- Instal·lar aixetes per tancar i obrir l'aigua provinent de la caldera de biomassa.
- Eliminar els radiadors de la sala de reserva.
- Millores en el quadre elèctric per passar la inspecció d'instal·lacions de baixa tensió.

Centre de Recursos del Castell de Montesquiú

Al llarg de del 2024, el centre de recursos ha acollit activitats formatives i tècniques. També s'han fet activitats organitzades per part d'entitats sense ànim de lucre, empreses i administracions públiques. S'ha mantingut l'aforament fins a 70 persones a la sala d'actes.

La Cabanya del Castell

A la tardor, s'ha inaugurat la segona exposició d'art i educació ambiental que suposa una continuïtat del nou projecte per a aquest equipament. Aquesta exposició es preveu que duri fins a finals del curs escolar. S'ha continuat amb els treballs de manteniment general i de gestió de l'equipament i també s'ha fet la substitució d'alguns vidres esquerdatats

La Masoveria. Oficines del parc

Ha seguit acollint les oficines del parc i s'hi ha fet les actuacions de manteniment habitual i de neteja. A més, s'han reparat les humitats de la paret est, s'ha pintat la sala de descans de la planta baixa, s'ha fet un vernissatge de la fusteria exterior i s'ha empedrat la pujada que comunica amb la Cabanya.

La Casanova del Castell

Aquest equipament ha seguit tancat durant el 2024, atès que l'agost del 2018 els anteriors concessionaris van deixar la concessió. La darrera licitació ja ha estat adjudicada i es preveu obrir durant el 2025. S'ha aprofitat per seguir fent algunes tasques de millora i manteniment, entre les quals destaquen la retirada de tots elements que contenien amiant, la reposició de canaleres i la jardineria exterior.

Escola de Natura les Codines

Aquest equipament està concessionat, des del mes de novembre de 2012, a la Fundació Catalana de l'Esplai, conjuntament amb el campament juvenil. A part del manteniment habitual a càrrec del concessionari, s'ha instal·lat un aïllament de grava a la cantonada nord est per evitar l'entrada d'humitats a la casa.

Campament juvenil Devesa de les Codines

Enguany, el campament juvenil Devesa de les Codines ha seguit gestionat per la Fundació Catalana de l'Esplai, de manera conjunta amb l'Escola de Natura les Codines. D'acord amb la normativa vigent, disposa de tots els elements necessaris per desenvolupar l'activitat d'acampada. Disposa d'una cuina totalment equipada i plaques solars per proveir d'aigua calenta tot l'equipament. Enguany no ha tingut activitat, ja que l'equipament de les Codines ha acollit un grup de menors no acompanyats. S'hi ha fet millores al sistema de depuració d'aigua que comparteix amb l'escola de natura.

La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada

Des de l'any 2006, la Solana funciona com a equipament de formació forestal especialitzada. El Consorci de la Vall de Ges, Orís i Bisaura el gestiona en col·laboració amb la Diputació de Barcelona i hi organitza diferents cursos de formació forestal. Aquest 2024, s'hi han fet les següents actuacions d'acord al pla de manteniment correctiu:

- Pintat de la façana exterior.
- Substitució dels fancoils que quedaven per radiadors i revisió del sistema de calefacció.
- Petites millores al quadre elèctric.
- Reparació del tub que porta l'aigua residual a la fossa sèptica.
- Substitució de l'enllumenat de la sala d'exposició, la cuina i l'aula del mig per leds.

Planeses

A la masia de Planeses s'ha reparat i renovat el pou i l'obi del camí, s'han tapat algunes fissures a l'arqueta de sortida de la bassa artificial, s'han connectat la bassa artificial i la bassa del costat del badiu, s'han reparat les aixetes que porten l'aigua als obis i s'ha buidat el badiu per risc de caiguda de teules

Sant Moí

Aquest equipament segueix sense cap ús més enllà de l'acollida de l'aplec anual de Sant Moí, que enguany s'ha traslladat del setembre al juny. A l'ermita s'ha fet una feina de consolidació de les pintures murals de l'absis per evitar que es desprenguin i es malmetin, amb un cost de 3.557,40 €.

Nau magatzem - garatge de vehicles

A la nau magatzem s'hi ha fet el manteniment general i s'hi ha afegit espai d'emmagatzematge en forma de prestatgeries.

Jardins del castell

S'han fet tasques de manteniment de l'arbrat, s'han tallat els arbres morts que tenien risc de caiguda sobre persones o equipaments i s'han fet estassades generals a tot el conjunt, per millorar l'aspecte del jardí i facilitar l'accés a l'itinerari. També s'han fet les següents actuacions:

- Control de les erugues del boix de les tanques dels jardins.
- Instal·lació de dos bancs fets per la colla de manteniment aprofitant fusta d'arbres morts de grans dimensions.
- Treballs arqueològics per deixar a la vista els murs d'una antiga edificació medieval al sud del castell i localitzar possibles troballes. Ha tingut un cost de 8.379,25 €.

Actuacions a la xarxa d'equipaments. Font: Arxiu XPN.

Àrea d'esplai de la font del Castell Xic

Aquesta àrea disposa de cinc taules de pícnic al voltant de la font que porta el mateix nom i hi ha accés, a través dels jardins del castell, als sanitaris públics de la part posterior de la Masoveria del castell. S'hi ha fet les feines de jardineria i manteniment habituals i s'han envernissat les taules de pícnic.

Altres equipaments lleugers

S'ha creat un nou equipament lleuger, l'àrea d'aparcament de Coll de Beví, que ha tingut una gran acollida. A l'aparcament del castell s'hi ha fet un empedrat per connectar el GR, la segona feixa i l'itinerari accessible i s'ha instal·lat un topall baix de peces prefabricades. També s'ha fet el seguiment i la reposició de fites i senyals malmesos, s'han i s'han retirat nombrosos arbres tombats. A l'estació meteorològica s'ha eliminat la tanca de boixos morts que l'envoltava i també el tancat obsolet dels cavalls.

Actuacions en itineraris

Enguany, s'ha creat un itinerari nou, concretament l'itinerari accessible entre els aparcaments de la Casanova i del castell. També s'han instal·lat fites al vial des de l'estació de tren fins a la font del Roure com a entrada al parc. Destaca també la instal·lació d'un eco comptador de persones a peu en la pujada des de Montesquiú fins a l'aparcament del Castell. Finalment, s'han retirat nombrosos arbres morts caiguts i s'ha fet el manteniment habitual de la vegetació i la senyalització al conjunt d'itineraris.

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Estratègia d'educació ambiental del Parc del Castell de Montesquiu

En el marc de l'estratègia d'educació ambiental de la XPN es va realitzar el *Pla Marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (2022-2026)* que defineix unes línies estratègiques bàsiques i consensuades com a referent per als diferents espais naturals de la XPN en matèria d'educació ambiental i voluntariat.

Estableix un seguit d'accions clau amb una visió conjunta de tots els parcs per millorar i enfortir dos aspectes clau de la gestió d'un parc natural. Cada parc, a partir d'aquest pla estratègic comú, elabora el seu pla, d'acord amb les seves particularitats ambientals, socials i geogràfiques.

Aquest 2024, s'ha redactat el Pla d'Educació Ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i Parc del Castell de Montesquiu. El pla s'ha portat a terme amb el suport de la Gerència de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona.

Aquest pla neix amb l'objectiu d'establir una estratègia coordinada d'educació ambiental als municipis d'aquesta zona i es desenvolupa a partir d'un procés d'anàlisi, diagnòsi i participació ciutadana. La seva metodologia d'elaboració ha inclòs processos participatius (enquestes, tallers, entrevistes) i una anàlisi detallada de les infraestructures i activitats d'educació ambiental existents. El pla planteja objectius estratègics i accions concretes per desplegar en un termini de quatre anys, amb un programa específic d'activitats i un sistema d'avaluació per garantir-ne l'efectivitat.

El Pla d'Educació Ambiental de la Vall del Ges, Orís i Bisaura (CVGOB) està totalment alineat amb el Pla marc d'Educació Ambiental i Voluntariat de la Xarxa de Parcs Naturals (2022-2026) de la Diputació de Barcelona i segueix les seves directrius estratègiques i metodològiques.

Pla d'ús públic del Parc del Castell de Montesquiu

Per tal de garantir l'ús públic de l'espai protegit d'una manera compatible amb la resta d'objectius de gestió, el Parc del Castell de Montesquiu s'ha dotat d'un model d'ús públic, en el qual es defineixen un seguit de serveis i equipaments, amb criteris d'ordenació i de qualitat de l'oferta.

El Pla d'ús públic del parc no existeix encara com a document escrit, sinó que és el marc de referència que, d'acord amb el que estableix el Pla especial, defineix un model d'ús públic i estableix uns programes i unes actuacions que el desenvolupen. El pla té diversos objectius generals, com són: analitzar la situació actual i les potencialitats de l'oferta i la demanda en relació amb l'ús públic al parc; avaluar la incidència de l'ús públic en el desenvolupament local i el seu impacte ambiental, i establir mesures de foment i altres estratègies que permetin compatibilitzar l'ús públic amb la protecció de l'espai natural.

Des de l'any 2022 treballem per la implantació de les visites escolars al castell i any rere any n'augmenta la participació. Hem passat dels 444 alumnes durant el 2022 als 1.099 alumnes durant el 2024.

Des de l'any 2022 treballem per la implantació de les visites escolars al castell i any rere any n'augmenta la participació. Hem passat dels 444 alumnes durant el 2022 als 1.099 alumnes durant el 2024.

Nou programa de gestió de l'equipament: EUROMUS

Aquest 2024, amb la signatura del nou conveni de col·laboració formalitzat entre la Diputació de Barcelona, el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i l'ajuntament de Montesquiu, relatiu a la gestió dels serveis dins l'àmbit de l'ús públic, vinculats al Castell de Montesquiu, s'ha acordat la contractació

Activitat escolar al parc. Font: Arxiu XPN

del “Subministrament d’un programa informàtic de gestió d’equipaments culturals per a la gestió, control i explotació de visites al castell de Montesquiú i activitats del Parc del Castell de Montesquiú”.

Aquesta contractació ha estat motivada per cobrir la necessitat de gestionar els serveis als visitants i la gestió interna d’aquests serveis del Parc del Castell de Montesquiú de manera integral: la gestió de reserves de visites, venda d’entrades i inscripcions, venda de productes de la botiga i gestió del lloguer d’espais.

L’aplicatiu de Gestió Cultural Euromus permet dur a terme totes aquelles gestions que són pròpies d’un equipament cultural com és el castell de Montesquiú:

- Gestió diària de l’equipament del castell i la programació d’activitats al Parc: agenda de reserves, agenda de personal, agenda d’espais.
- Processos de venda de les visites, els articles de la botiga del castell i les activitats al parc.
- Venda online d’entrades al castell i activitats que es desenvolupen al Parc, sense cobrament de comissió per entrada venuda.
- Control de pagaments i facturació.
- Gestió d’articles de la botiga i de l’estoc.
- Gestió de l’ocupació de les visites guiades.
- Gestió de reserves de visites escolars, grups i agències.
- Gestió de reserves d’activitats.
- Agenda de reserves de visites guiades.
- Control i assignació de reserves de sales i espais (centre de recursos, Cabanya, jardins...).
- Gestió del personal: horaris i control de guies, assignació de guies a les reserves.
- Emissió de factures, de tiquets i de reserves.
- Realització de múltiples informes d’estadístiques de visitants.
- Importació de dades.
- Anàlisi del públic objectiu per establir estratègies de comercialització a través d’eines de CRM (relació de gestió amb els clients) o de mailing incorporades.
- Creació i enviament de mailing a clients.
- El contracte contempla:
 - Un programari amb una llicència de punt de venda i dues de gestió interna.
 - Una plataforma de venda online d’activitats i entrades, vinculada al programari de gestió interna, la qual no impliqui cap comissió per entrada venuda.
 - Elements perifèrics necessaris pel funcionament del punt de venda: pantalla tàctil i calaix porta-monedes.
 - Suport i manteniment per a la instal·lació i configuració del programari.
 - Suport i manteniment del programa de venda online.
 - Formació sobre la configuració i l’ús del programari de punt de venda i de gestió interna.

El contracte també inclou el servei de manteniment, actualització i millora dels programaris.

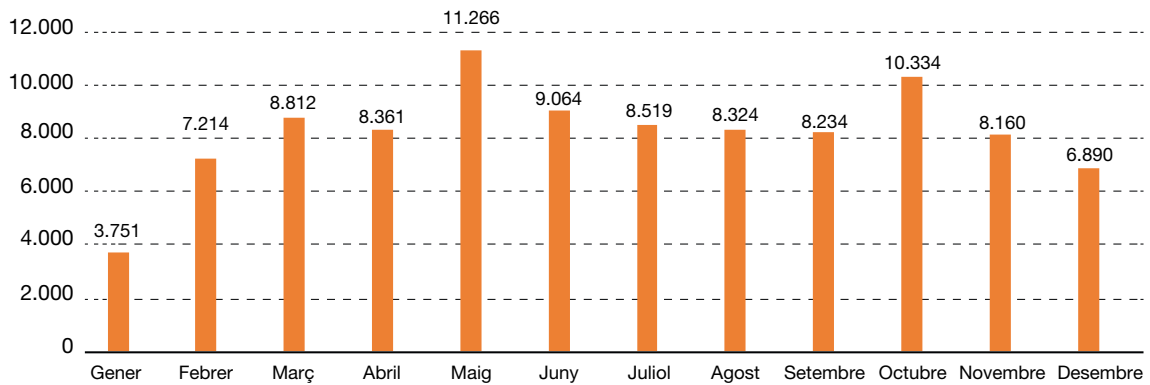
Dades de freqüentació

Visitants i usuaris del parc per equipaments (2024)

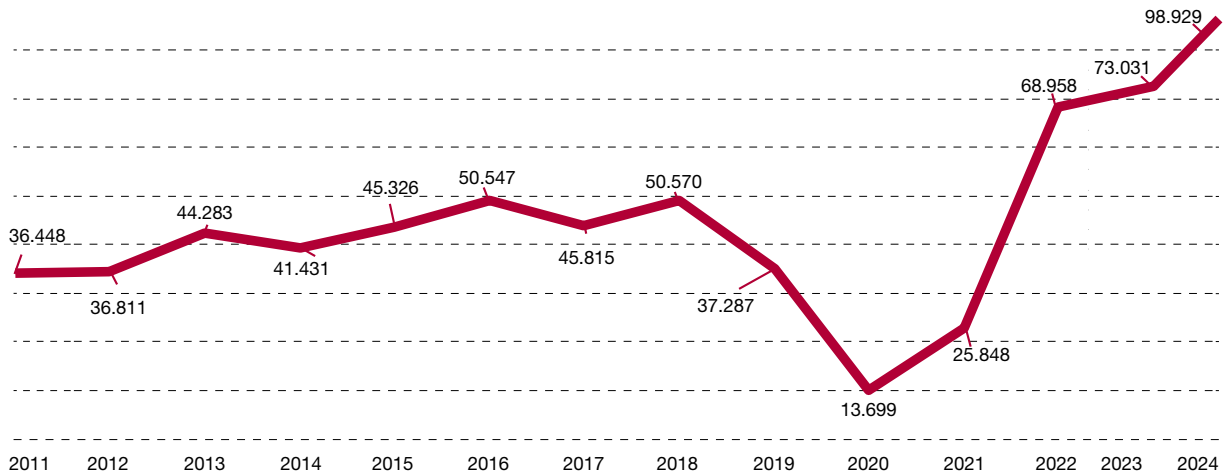
Mes	Equipament										Total
	Aparcament - A peu	Visites al Castell	Devesa de les Codines	La Solana	Les Codines	Programes pedagògics	Activitats d'ús públic	Cabanya del Castell	Jardins Castell	Centre de Recursos	
Gener	2.072	271	0	92	1.264	0	0	0	2	50	3.751
Febrer	5.135	609	0	93	1.237	97	30	0	0	13	7.214
Març	6.341	682	0	93	1.273	268	120	0	0	35	8.812
Abril	6.398	511	0	119	1.097	150	4	0	0	82	8.361
Maig	8.013	522	0	118	1.138	1.343	49	0	0	83	11.266
Juny	6.442	551	0	118	1.052	566	300	0	0	35	9.064
Juliol	6.266	508	0	55	1.077	97	53	403	20	40	8.519
Agost	5.920	868	0	54	1.061	0	55	366	0	0	8.324
Setembre	6.062	552	0	55	1.094	86	323	0	0	62	8.234
Octubre	7.509	531	0	14	1.099	453	497	102	120	9	10.334
Novembre	5.985	676	0	13	1.043	276	100	38	29	0	8.160
Desembre	5.373	201	0	13	1.120	44	80	12	30	17	6.890
Total	71.516	6.482	0	837	13.555	3.380	1.611	921	201	426	98.929

Distribució mensual i evolució interanual de la freqüentació del parc

Distribució mensual dels usuaris del parc

Evolució interanual dels usuaris del parc

Pla d'informació als visitants

El Parc del Castell de Montesquiú disposa, per atendre el públic visitant, d'un pla d'informació permanent que ha continuat funcionant d'acord amb els paràmetres establerts des de l'any 2005. Aquest pla està operatiu durant tot l'any i el duen a terme quatre persones:

- Una coordinadora que s'ocupa de la informació i de les reserves de dimarts a dissabte, combinat amb la tasca de guiatge de públic familiar i escolar.
- Dues guies que els caps de setmana alternen la tasca d'informació al castell amb les visites guiades.
- Una persona que s'ocupa de la comunicació i difusió en mitjans de comunicació i xarxes socials i també de les activitats dirigides a escoles.

El Castell de Montesquiú funciona com a punt d'informació als visitants els caps de setmana, festius i també els dies laborables de juliol i agost. Font: Arxiu XPN

A 1 de gener de 2024 s'ha iniciat un nou conveni de col·laboració amb el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, amb un import de 215.000 € anuals, que ha permès desenvolupar aquest pla d'informació.

Activitats del Centre d'Informació del Castell de Montesquiú

A l'enllaç següent trobareu la [memòria de les activitats](#) d'enguany del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, que inclou totes les activitats del Centre d'Informació del Castell de Montesquiú.

Activitat familiar al castell de Montesquiú "Viatgem en el Temps", emmarcada dins el programa d'activitats de tardor de 2024. Font: Arxiu XPN

Mercat del Ram de Vic

A la mostra de turisme d'Osona del Mercat del Ram de Vic (del 22 al 24 de març de 2024) es va establir un estand dels espais naturals protegits de la comarca, amb informació de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, el Parc del Castell de Montesquiú i el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny. En aquest taulell s'hi oferia material divulgatiu i informatiu dels espais naturals i de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona de la qual formen part.

El diumenge al matí també es va oferir un taller sobre el tritó del Montseny adreçat a un públic familiar i en el qual es van donar a conèixer les característiques morfològiques d'aquest tritó. Els infants van fabricar tritons de guix mitjançant una barreja de guix sec i aigua que posaven en motlles de silicona. Un cop sec i tret del motlle, cada infant podia pintar-lo com volia i emportar-se'l a casa.

Presència del parc al Mercat del Ram de Vic. Font: Arxiu XPN

Aquesta activitat, a més, va permetre explicar als participants que els amfibis no es poden tocar directament amb les mans a causa d'unes greus malalties que estan afectant a moltes poblacions d'aquest tipus de fauna.

Activitats culturals i d'educació ambiental promogudes pel Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura

Podeu consultar la [memòria de les activitats](#) d'enguany del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, que inclou totes les activitats d'ús públic, culturals i d'educació ambiental al parc.

Jornada del Dia Mundial dels Ocells 2024 al Parc dins el programa d'activitats de tardor. Font: Arxiu XPN

Propostes d'Aprenentatge Servei (APS) i Servei Comunitari

Des del 2005 la metodologia educativa d'Aprenentatge Servei (APS) es desenvolupa en el Servei de Gestió de Parcs Naturals. Des d'aleshores s'ha seguit donant suport a projectes de Servei Comunitari (SC) en instituts d'Educació Secundària i en els treballs de final de grau o màsters universitaris, que cada cop més, sol·liciten fer-se en espais naturals protegits.

Aquest any 2024 s'han pogut atendre una proposta d'APS i Servei comunitari al Parc del Castell de Montesquiu.

Servei Comunitari Parc del Castell de Montesquiu 2024

Nom del projecte	Centre/s educatiu/s	Empreses o associacions
Servei Comunitari INS Bisaura	INS Bisaura	Parc Montesquiu

Podeu trobar més informació a la [Memòria d'activitats del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura](#).

Escola de natura i àrea d'acampada de les Codines

L'Escola de Natura les Codines i el campament juvenil Devesa de les Codines estan situats dins de l'àmbit de protecció del Pla especial del Parc del Castell de Montesquiu, a la finca les Codines, terme municipal de Montesquiu, al sud de la carretera de Sora BV-4655, PK 1, i són propietat de la Diputació de Barcelona.

La gestió de l'Escola de Natura les Codines es va adjudicar l'any 2012 en règim de concessió administrativa, mitjançant un contracte entre la Diputació de Barcelona i la Fundació Catalana de l'Esplai, amb una vigència de dos anys. Posteriorment, la Diputació de Barcelona va presentar les bases per a la concessió administrativa per gestionar els equipaments de l'Escola de Natura les Codines i el campament juvenil Devesa de les Codines. El contracte es va signar el 17 de novembre de 2014, té una vigència de deu anys per als dos equipaments i dos anys més de pròrroga.

Escola de Natura les Codines. Font: Arxiu XPN

Àrea d'acampada de les Codines. Font: Arxiu XPN

La Solana. Centre de Formació Forestal Especialitzada

La Diputació de Barcelona promou la conservació dels valors naturals i del paisatge mitjançant la gestió activa, que inclou la gestió forestal. Aquesta corporació col·labora econòmicament amb el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura per al funcionament del Centre de Formació Forestal Especialitzada (CFFE) i l'impuls de noves iniciatives de millora i innovació del CFFE.

El CFFE del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura és un centre de formació que té com a principals objectius la dignificació i professionalització del treball forestal, així com la millora de la productivitat i la disminució dels riscos i accidents associats al treball forestal.

Coberta de la Solana en construcció. Font: Arxiu XPN

Viu el parc a l'escola

El programa «Viu el parc a l'escola» és la línia educativa del programa Viu el parc.

Està adreçat principalment als **alumnes de 5è curs de primària** de les **escoles públiques que es troben dins l'àmbit territorial d'algun dels espais naturals protegits** que conformen la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (XPN). Pel 2024, el programa ha tingut un pressupost de 90.024 €, IVA inclòs i ha estat coordinat per CIMA.

El principal objectiu d'aquest programa és la realització d'un seguit d'activitats ludicoformatives que permetin **descobrir als infants el ric patrimoni natural i cultural** de l'espai natural protegit de la XPN més proper al seu municipi.

Per tal d'assolir aquests objectius, el programa escolar consta de **tres fases**. Una primera fase a l'aula, amb una sessió conduïda per un/a educador/a ambiental. Una segona fase al parc, amb la **celebració d'una jornada ludicoformativa** als espais naturals protegits i, finalment, una tercera fase que els infants realitzen a l'aula de l'escola en forma de treball posterior que pretén ser el recull dels coneixements adquirits durant les dues primeres.

Les activitats festives fora de l'aula es van realitzar el dia 30 de maig en els entorns del castell, i han aplegat **82 infants** de **3 escoles** dels municipis de Santa Maria de Besora, Sant Quirze de Besora i Montesquiú. Durant la jornada festiva del Parc del Castell de Montesquiú es fan quatre activitats ludicoformatives amb formats diversos que es realitzen a l'entorn del castell i els seus jardins i que permeten conèixer als infants la flora, la fauna i la història d'aquest espai tan emblemàtic, tot de la mà de l'equip educatiu de l'empresa **APRÈN**.

L'alumnat participant ha rebut el llibre *La Xara i el Pau i el castell màgic*.

D'altra banda, el programa escolar de Montesquiú compta amb la realització d'una *Agenda escolar* que els alumnes de cinquè elaboren durant el curs i que serveix per al curs següent (2024-2025). La temàtica d'aquest curs de l'agenda ha estat relacionada amb els pol·linitzadors silvestres.

Resum del programa Viu el parc escolar al Parc del Castell de Montesquiu

Municipis	Escoles	Grups classe	Alumnes
Montesquiu	El Rocal	1	34
Santa Quirze de Besora	Segimon Comas	3	40
Santa Maria de Besora	La Baumeta	1	8
Total	3	5	82

Alumnes de les escoles del Bisaura seguint les indicacions dels monitors del Viu el parc a l'escola. Font: APREN

<https://parcs.diba.cat/web/viuelparcescola/el-joc>

Cliqueu a la imatge per anar al joc.

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura

El **Dia Europeu dels Parcs** és una efemèride ambiental promoguda per la Federació Europarc, que commemora la declaració dels primers parcs naturals europeus a Suècia, el 24 de maig de 1909. Coincidint amb el Dia Europeu dels Parcs (24 de maig), la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ha celebrat al llarg dels anys diferents actes. Fins l'any 2007 la "Quinzena verda", posteriorment la "Quinzena de la Xarxa de Parcs Naturals" i des de l'any 2008 el "Dia Europeu dels Parcs".

El 2024, l'efemèride es va celebrar sota el lema **"Vota per la natura"**. La Xarxa de Parcs va promoure més de 102 activitats, totes gratuïtes, per commemorar aquesta efemèride: passejades i visites guiades, exposicions, conferències, projeccions, jornades de portes obertes, concerts, tallers, matinals festives, banys de bosc, sessions de contacontes o activitats de voluntariat, entre altres. Cal destacar que 31 biblioteques formen part del programa "Parcs i biblioteques, naturalment!", han participat en aquesta efemèride realitzant 21 activitats i amb 509 participants.

En total, doncs, pel **Dia Europeu dels Parcs** es van programar un total de 81 activitats en 11 parcs, totes gratuïtes i la majoria de caràcter familiar amb 1.813 persones participants.

El Dia Europeu dels Parcs sempre va lligat a la **Setmana de la Natura**, que promou la Xarxa de Conservació de la Natura (XCN). Aquest any, la 9a Setmana de la Natura, que va del 22 de maig (Dia Internacional de la Biodiversitat) per recordar la necessitat de la preservació de la biodiversitat, incloent el Dia Europeu dels Parcs (24 de maig) i finalitzant el 5 de juny (Dia Mundial del medi Ambient).

Durant els quinze dies de la Setmana de la Natura es van organitzar a tot l'àmbit català un total de 540 activitats per conscienciar sobre la importància de tenir cura de la natura i el territori, amb unes 329 organitzacions implicades i 24.000 persones participants.

Dia Europeu dels Parcs i Setmana de la Natura a l Parc del Castell de Montesquiú 2024

Equipament o guiatge	Activitat	Assistents
Albert Palou	Sortida de camp: "Les papallones diürnes"	21
Total		21

Passejades guiades

Des de l'any 2011, el Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura organitza rutes guiades (fins al 2022 de marxa nòrdica) amb l'objectiu de descobrir el medi natural de l'EIN Serres de Milany - Santa Magdalena i Puigsacalm-Bellmunt.

Aquest 2024 el Parc del Castell de Montesquiú ha inclòs totes les activitats d'educació ambiental que fa en els seus programes de primavera i tardor dins el programa de passejades guiades, d'aquesta manera es fusionen els programes d'activitats de primavera i de tardor i el programa de Rutes guiades en el programa de Passejades guiades i altres activitats.

De totes maneres, per tal d'augmentar la difusió del programa al territori, es continuen publicant les postals de les activitats de primavera i de tardor.

Aquest 2024 s'han realitzat un total 34 activitats incloses en el programa Passejades guiades i altres activitats amb una participació total de 791 persones.

Podeu consultar tota la informació al [web de Passejades guiades](#).

Parc del Castell de Montesquiú
Coneguem el nostre patrimoni natural i cultural

© Blanca Vilageliu

Passejades guiades i altres activitats 2024

Informació Programació

Diputació Barcelona
Xarxa de Parcs Naturals

Coneguem els nostres parcs

El curs 2023-2024 s'ha realitzat la 41a edició del programa **Coneguem els nostres parcs**. Des de la SUPEA s'ha portat a terme la gestió global del programa, mentre que l'organització i la prestació de les tasques docents és a càrrec de l'empresa Lavola Anthesis, mitjançant un contracte de serveis. Enguany el pressupost executat ha estat de 86.240 € (IVA inclòs).

Aquest programa s'adreça al 6è curs de Primària de les escoles públiques i concertades de la província de Barcelona. El programa subvenciona als ajuntaments inscrits el transport en autocar el dia de la sortida al parc, a través d'un fons de prestació del Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona. Això ha suposat el finançament de fins un 68 % de les despeses dels ajuntaments en la contractació dels autocars i un import total atorgat de 69.985 €.

Coneguem els nostres parcs és un programa inclusiu i que presta atenció a la diversitat de l'alumnat. Consta de tres fases. Una primera fase a l'escola, que té com a finalitat donar informació sobre la XPN i introduir els principals conceptes teòrics que després tindran una aplicació pràctica durant l'itinerari pedagògic guiat de la segona fase pensada especialment per a centres d'Educació Especial i en aquells considerats de màxima complexitat, aquesta sessió es fa presencialment a l'aula i està conduïda per un educador/a ambiental. En aquesta primera fase han participat 1.078 alumnes de 27 escoles classificades com a d'alta complexitat.

La segona fase del programa consisteix en un itinerari pedagògic guiat per un espai natural de la XPN, dinamitzat per un monitor o monitora especialista en medi ambient. La tercera fase consisteix en un concurs de participació voluntària entre les escoles participants i que pretén fer reflexionar als alumnes sobre l'experiència de la sortida i els continguts apresos.

Enguany, en el global del programa hi ha participat 7.269 alumnes i 667 mestres de 202 escoles d'un total de 71 municipis

En l'àmbit del Parc del Castell de Montesquiu, hi han participat 36 alumnes i 5 mestres de 2 escoles d'un total de 3 municipis. Els municipis que hi ha participat són: Montesquiu i Sant Quirze de Besora.

L'entitat concessionària encarregada de les tasques de monitoratge és Aprèn

Nombre de participants al Parc del Castell de Montesquiu	
Itinerari Montesquiu (alumnes)	36
Mestres acompanyants	5
Total	41

Exposicions temporals a l'Espai d'Art Cabanya del Castell

Aquest 2024 s'ha dissenyat una nova imatge pel projecte expositiu de la Cabanya que la vincula amb altres espais expositius de la Xarxa de Parcs. La Cabanya passa a ser l'Espai d'Art Cabanya del Castell amb la nova imatge:

Des del mes d'octubre de 2023, es va iniciar una nova etapa a l'equipament de la Cabanya després de 20 anys fent exposicions mensuals de diferents disciplines artístiques.

Aquest nou projecte sorgeix de la necessitat de replantejar el concepte d'exposicions a la Cabanya per donar-los un sentit conjunt, una línia conceptual que es basa en dues línies principals: l'estudi i la interpretació del territori i l'entorn natural. L'objectiu d'aquest nou plantejament de la Cabanya és que cada exposició, des de diferents formats i propostes d'art contemporani, busqui sensibilitzar-nos vers les problemàtiques que afecten el medi ambient, oferint oportunitats per aprendre i assajar nous punts de vista, nous comportaments i noves formes de vida més respectuoses amb el planeta.

Les dues línies de treball esmentades s'exposen a continuació:

- Territori i entorn: sota aquests conceptes, entenem el context del Parc del Castell de Montesquiu, la seva vinculació amb l'entorn més pròxim i el fet que sigui la seu d'un parc natural. Això últim

comporta que aquest sigui un espai que compta amb un programa d'activitats pròpies dedicat a la preservació, estudi i difusió del paisatge natural i de la història del lloc. En són exemple les diferents propostes de programació de concerts, tallers, activitats i cicles que es duen a terme al llarg de l'any. Per tant, la proposta curatorial que plantegem intentarà complementar aquest programa.

- **Educació ambiental:** per treballar aquesta línia, ens centrarem en abordar la situació actual d'emergència climàtica. Seguint les idees d'autors com Joseph Cornell, defensem les pràctiques artístiques com a eines que ens permeten relacionar-nos amb l'entorn natural per mitjà d'experiències personals, poètiques, estètiques i sensibles. Així doncs, potenciarem la mostra i l'activació de propostes artístiques contemporànies que, d'acord amb aquesta línia de pensament, ens permetin assajar nous punts de vista, nous comportaments i noves formes de vida més respectuoses amb el planeta.

La curadoria va a càrrec de Morir de Frío (Anna Dot i Blai Marginedas), un col·lectiu artístic dedicat a la difusió i reflexió de les arts en tots els seus contextos. El projecte ha estat proposat amb la complicitat del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i del Parc del Castell de Montesquiú.

Després de l'experiència de l'exposició del 2023, s'ha considerat que aquestes exposicions, per les seves característiques especials i pel seu aprofitament, han de tenir un recorregut més llarg, en aquesta ocasió es programa per a tot el curs escolar, d'octubre a juny. El juliol i agost l'Espai d'Art Cabanya del Castell acull l'exposició Bisaurart, una exposició col·lectiva creada per diferents artistes del territori.

Brodats Salvatges: enfilar el paisatge

La primera exposició es va inaugurar l'octubre de 2023 sota el títol Mil ulls m'observen, de l'artista i ambientòloga Paula Bruna, amb una durada de 3 mesos. Aquest 2024 s'ha inaugurat la segona proposta d'aquest nou projecte: Brodats Salvatges: enfilar el paisatge dels Artistes Salchichas. L'exposició es va inaugurar el 20 d'octubre de 2024 al vespre i estarà vigent fins el 22 de juny de 2024, per tant tot el curs escolar.

**CREUS QUE TOTS ELS
VERDS SÓN IGUALS?**
ENTRENA BÉ LA VISTA I DESCOBRIRÀS LA INFINITAT
DE TONALITATS DE VERD QUE HI HA A LA NATURA.

*No és el mateix el verd dels pins que el verd llampant de les
falgueres... I no tot són verds! Fins i tot a l'Amazones, altres
colors també s'infilten en els paisatges emboscats.*

Proposta pedagògica. Font: Arxiu XPN

Brodats Salvatges: Enfilat el paisatge és una peça que ens convida a reflexionar sobre la domesticació de l'entorn i a entendre el paisatge com un estat mental a través de la creació d'un brodat col·lectiu. Els Artistes Salchichas són Maria Camila Sanjinés i Manel Quintana, un col·lectiu colombarcatalà que treballa en el llindar entre l'art visual i altres disciplines, sense respectar els límits. Barregen l'art contemporani amb les arts escèniques, l'educació i el treball amb el públic.

Cadascuna de les exposicions que es programaran a la Cabanya dins aquest nou projecte tindran associat un programa de sala i una proposta pedagògica. La nova proposta expositiva es treballarà també amb les escoles, això en permetrà ampliar l'oferta pedagògica del parc i poder oferir

una activitat relacionada amb el medi ambient i l'art. Aquesta és la proposta pedagògica de l'exposició Brodats Salvatges:

A més, de cada exposició, l'artista proposarà una activitat/taller per oferir al públic general que s'inclourà en el programa d'activitats d'educació ambiental del Parc. En aquesta ocasió l'activitat es durà a terme el 2025 dins el programa d'activitats de primavera.

En aquesta nova proposta d'exposicions a la Cabanya, la sala està oberta al públic en el mateix horari habitual (caps de setmana i festius als matins) però sense personal present a la sala, la visita és per tant lliure i no és possible comptabilitzar el nombre de visitats de públic general, sí els de públic escolar perquè són visites dinamitzades per personal del Parc amb reserva prèvia.

Les exposicions programades el 2023 i l'afluència de visites ha estat la següent:

Amb el nou projecte expositiu de la Cabanya, es comptabilitzarà només el públic escolar, que és el que es pot comptabilitzar perquè son visites dinamitzades per grups concrets. El públic general no es podrà comptabilitzar per falta de personal de vigilància a la sala durant els caps de setmana i festius.

Activitats amb voluntariat al parc

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones usuàries de la Xarxa de Parcs Naturals. Amb aquest objectiu principal d'educació ambiental i d'enfortiment dels vincles entre la ciutadania i els nostres parcs, el CVPN promou i vehicula la participació voluntària en el manteniment i la gestió dels espais protegits.

Accions de voluntariat del CVPN

L'any 2024 membres del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals han dut dues actuacions al Parc del Castell de Montesquiú.

- Actuació: Neteja i control d'espècies exòtiques invasores a la llera del Ter
- Data: 1 de juny i 28 de setembre
- Lloc: Montesquiú
- Participants: 23 al juny i 16 al setembre

Altres accions de voluntariat

Aquest 2024 s'ha mantingut l'activitat de servei comunitari al parc per part dels alumnes de quart d'ESO de l'Institut Bisaura. Hi ha participat 11 nois i noies fent una acció d'informadors a l'aparcament del castell en els caps de setmana de més afluència de visitants, a la primavera i a la tardor.

En moments puntuals durant l'any algunes entitats col·laboradores en seguiments ecològics han treballat amb voluntariat per fer una part de la seva tasca, com és el cas dels amfibis, ocells i mamífers.

Durant tot l'any, un petit grup de persones han continuat col·laborant voluntàriament en la recollida de dades de pluviometria en diferents punts del Bisaura, que el parc rep, centralitza, arxiva i envia a la revista local *El 855* perquè les publiqui.

Neteja i control d'espècies exòtiques invasores. Font: Arxiu XPN

Foment de l'accessibilitat al parc

Accessibilitat a Montesquiú

La GSEN duu a terme un seguit d'accions encaminades a facilitar l'accés al medi natural a les persones amb algun tipus de discapacitat. El pressupost de l'any 2024 ha estat de 30.000 €. Amb part d'aquest pressupost, s'ha seguit adquirint material i recursos adreçats per atendre aquests col·lectius, com la realització de 18 **rutes teatralitzades inclusives** en els parcs de Montseny, Sant Llorenç i Montnegre-Corredor, amb l'assistència global de 412 persones.

Al llarg de l'any, també s'han organitzat diverses **sortides amb les Joëlette**. La Joëlette és una cadira tot terreny dotada d'una única roda, combinació de carretó i de llitera. Permet la pràctica del senderisme a qualsevol persona amb mobilitat reduïda, fins i tot en casos de gran dependència, sempre amb l'ajuda de dos o més acompanyants experts.

Durant el 2024 s'han iniciat dos contractes amb el suport dels fons europeus Next Generation "Espais Naturals i Turisme Sostenible, una oportunitat per la província de Barcelona". Per una banda, la XPN ha

adquirit quatre cadires Jöelette Kids per garantir que els infants amb mobilitat reduïda tinguin un accés més fàcil als espais naturals de la província, afavorint una experiència més inclusiva per a escoles i entitats. Aquestes cadires es posen a disposició d'escoles, entitats i particulars de manera gratuïta, amb guiatge per part de professionals formats en el seu ús de quatre empreses especialitzades en educació ambiental: CIMA, Aprèn, Edulis i l'Escola de Natura del Corredor. Aquestes quatre cadires infantils se sumen a les sis Jöelette per a adults de què disposa la XPN, de manera que ja compta amb un total de deu cadires tot terreny per prestar servei a les persones participants en els programes d'educació ambiental i ús públic que s'ofereixen des dels diferents espais naturals. D'altra banda, també dins el Next esmentat, el mes de novembre de 2024 es va formalitzar el contracte de serveis amb Voltes Cooperativa per l'assistència tècnica a la redacció del Pla d'accessibilitat universal dels espais naturals de la XPN, finançat per la Unió Europea dins del fons NEXTGENERATIONEU. Aquest contracte, que s'ha de desenvolupar al llarg del 2025, té per objecte identificar i planificar les actuacions que cal dur a terme perquè s'assoleixin les condicions d'accessibilitat establertes per la Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat i que recull i desplega el Codi d'Accessibilitat de Catalunya, aprovat pel decret 209/2023, de 28 de novembre.

El Pla d'accessibilitat és un instrument de promoció de l'accessibilitat en l'àmbit natural que identifica les barreres arquitectòniques i mancances en l'accessibilitat sensorial i cognitiva en els equipaments i itineraris dels espais naturals, en proposa solucions i estableix un programa per a la progressiva eliminació de les barreres, amb la finalitat d'assolir uns espais públics accessibles per a tota la ciutadania, tenint en compte les característiques específiques del medi natural suposa.

Durant l'any 2024, el nombre de visites al web [Accessibilitat a la Xarxa de Parcs Naturals](#) ha estat de 10.780.

Dades web, xarxes socials i aplicació mòbil

Les dades estadístiques de web, xarxes socials i aplicació mòbil estan recollides en la memòria de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals, apartat Subsecció de Comunicació, Formació i Coordinació, i es poden consultar a <https://www.diba.cat/ca/web/espais-naturals/memories>.

4.4. Activitats de coordinació i governança

4.4.1. Activitats de planificació i participació

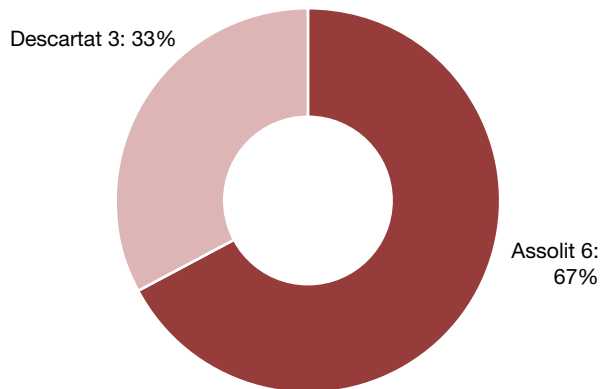
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul SIRGA de l'aplicació SIGEP, on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveu dur a terme durant l'any, i a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

L'estat d'execució d'aquests indicadors es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnosi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

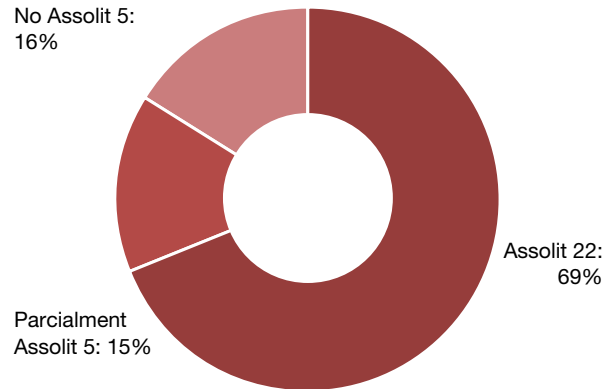
Semestralment, es publiquen al web els gràfics de l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossats en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual el resultat final va ser el que es pot veure en els gràfics següents:

Conservació del patrimoni natural i cultural

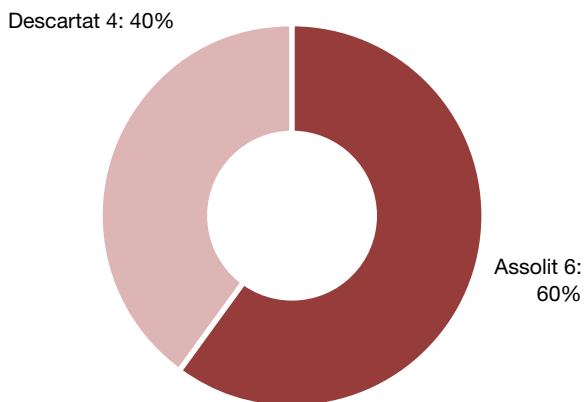
Assolit Parcialment Assolit No Assolit Descartat

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

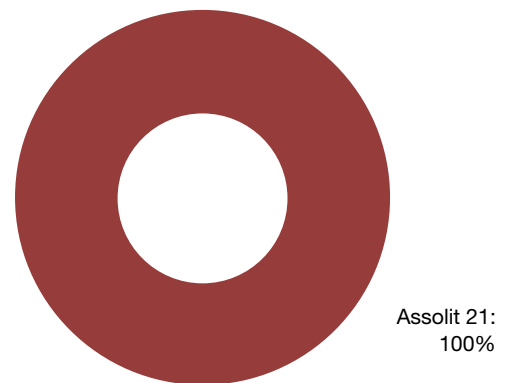
Assolit Parcialment Assolit No Assolit Descartat

Ús públic i educació ambiental

Assolit Parcialment Assolit No Assolit Descartat

Activitats de coordinació i governança

Assolit Parcialment Assolit No Assolit Descartat

Reunions dels òrgans de gestió i participació

El 17 de febrer de 2015 es va signar oficialment el conveni entre la Diputació de Barcelona i els ajuntaments del Bisaura per col·laborar en la gestió del Parc del Castell de Montesquiu, i es van constituir els seus òrgans de gestió: el Consell de Gestió i la Comissió Executiva.

En l'actualitat el Consell de Gestió ha passat a denominar-se **Consell Coordinador**, com s'anomena a la resta de parcs de gestió directa de la XPN.

Així mateix, atès que el format i contingut de la Comissió Executiva era el mateix que el del Consell Coordinador, s'han passat a celebrar únicament reunions del Consell Coordinador.

Reunions del Consell Coordinador

23 de gener de 2024. Oficina del Parc del Castell de Montesquiu

Ordre del dia:

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
2. Informe de gestió de la direcció del Parc.
3. Programa d'Objectius i Actuacions per al 2024.
4. Torn obert de paraules.

11 de juny de 2024. Oficina del Parc del Castell de Montesquiu

Ordre del dia:

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
2. Protocol d'Actuacions en funció del risc d'incendi forestal.
3. Informe de gestió de la direcció del Parc.
4. Torn obert de paraules.

4 de desembre de 2024. Oficina del Parc del Castell de Montesquiu

Ordre del dia:

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta anterior.
2. Informe de gestió de la direcció del Parc.
3. Pla d'Objectius i Actuacions per al 2025.
4. Torn obert de paraules.

Trobareu les actes de les sessions dels òrgans de gestió a l'apartat "**Òrgans de participació**" del web d'Espais naturals i els informes de gestió (juntament amb les memòries anteriors) a l'apartat "**Memòries i informes**" del mateix web.

Convenis

Una bona part de la gestió del programa d'actuacions es fa mitjançant convenis de col·laboració amb entitats o amb altres administracions per a objectius comuns diversos. Es relacionen a la taula següent:

Conveni amb...	Objecte del conveni o col·laboració
ConSORCI de la Vall del Ges, Orís i Bisaura i Ajuntament de Montesquiu	Gestió del centre de recursos, les visites guiades al castell, les activitats d'ús públic, el pla d'informació i les exposicions a la Cabanya del Castell
ConSORCI de la Vall de Ges, Orís i Bisaura, Federació d'ADF d'Osona i Associació de Propietaris Forestals de la Serra de Bellmunt - Collsacabra	Gestió del Centre de Formació Forestal Especialitzada la Solana
Ajuntament de Montesquiu	Recollida d'escombraries
Arxiu Històric Comarcal del Ripollès	Cessió dels arxius històrics del castell

Escola de Formació Agrària Quintanes (Masies de Voltregà)	Acollida d'estudiants en pràctiques
Associació de Propietaris Forestals Serra de Bellmunt	Col·laboració i participació en l'Associació de Propietaris Forestals de la Serra de Bellmunt - Collsacabra com a soci de ple dret i com a vocal de junta pel municipi de Montesquiú
Fundació Privada Conjunt Monumental Castell de Besora	Restauració, manteniment i divulgació del conjunt monumental del Castell de Besora
Fundació Privada Festival de Cinema de Muntanya de Torelló	Difusió del fons estereoscòpic de fotografia Emili Juncadella
Consorti del Ter	Coneixement, conservació i millora del medi natural fluvial del Ter i els seus afluents
Ajuntaments de Montesquiú i Sant Quirze de Besora	Millora de la connectivitat i la infraestructura verda entre Sant Quirze de Besora, Montesquiú i el Parc
Ajuntament de Santa Maria de Besora i propietat dels Ferrers	Ordenació de l'ús públic a la zona dels Bufadors a Sant Moí, aparcament del Coll de Beví

Relacions externes

Al llarg de l'any s'han dut a terme tot un seguit d'activitats que han comportat contactes amb altres administracions i institucions vinculades al parc:

- Reunions amb els alcaldes del Bisaura per a la definició i seguiment del programa anual d'activitats.
- Reunions amb la gerència del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura.
- Reunions amb els tutors dels alumnes de pràctiques de l'Escola de Formació Agrària Quintanes i participació en una tertúlia professional.
- Acollida i visita al parc amb els estudiants de l'Amsterdam University of the Arts.
- Visita a l'itinerari accessible amb l'Associació Diversitat Funcional d'Osona.
- Reunió amb Margarita Viñas, bibliotecària de Sant Quirze per coordinació respecte al Centre de Documentació del Parc.
- Reunions i visites sobre el terreny amb les empreses concessionàries de les concessions agràries.
- Reunions de coordinació per a la vigilància i pre-venció d'incendis amb Bombers, ADF locals i cosos de seguretat d'àmbit comarcal.
- Reunions amb el Cos de Mossos d'Esquadra a Osona, amb les patrulles de proximitat i amb la Unitat Regional de Medi Ambient del mateix cos per incidències diverses.
- Reunió i visita al parc amb el cap d'Àrea del Cos d'Agents Rurals de la Generalitat.

Aparcament del Coll de Beví, imprescindible per a l'ordenació de l'ús públic als Bufadors. Font: Arxiu XPN

Visita al parc dels estudiants de l'Amsterdam University of the Arts. Font: Arxiu XPN

- Trobades amb Toni Turell, tècnic de la Generalitat per al control de la plaga d'ips.
- Reunió amb la Susana Vilarés, dels serveis tècnics de la Generalitat per coordinacions en relació a l'espai de la Xarxa Natura 2000 de la Serralada Transversal.
- Reunions amb el Grup Beta de la UVic per al Pla de Fertilització de Prats i Pastures.
- Reunions amb el Consorci del Ter per coordinar les accions previstes al conveni.
- Reunió amb el director de l'Arxiu Històric Comarcal del Ripollès per al seguiment del conveni.
- Reunió a l'ajuntament de Santa Maria de Besora per tractar el destí de les restes humanes trobades a la necròpoli del Castell de Besora.
- Reunió amb a Fundació Privada Festival de Cinema de Muntanya de Torelló per al seguiment del conveni per a la l'exposició del fons estereoscòpic Emili Juncadella.
- Reunió amb l'ajuntament de Santa Maria de Besora i els propietaris dels Ferrers per al seguiment del conveni dels Bufadors.
- Participació a les Comissions de Treball de l'Associació de Propietaris Forestals Serra de Bellmunt.
- Reunions amb les Societats de Caçadors per al seguiment del senglar.
- Sortida de camp amb l'Associació de Tofonaires d'Osona per al seguiment de la concessió de la recollida de tòfona.
- Reunions amb empreses de serveis per vetllar pel bon acompliment dels contractes respectius al parc.
- Reunions amb les empreses i entitats encarregades dels seguiments ecològics al parc.
- Reunió dels responsables els equipaments concessionats al parc.
- Acol·lida de la premsa comarcal i nacional en diferents activitats.
- Reunions i visites sobre el terreny amb els representants dels horts del Carbur.
- Visites sobre el terreny amb les propietats veïnes del parc per tractar temes que afecten zones limítrofs del parc.

Coordinació general

Algunes de les activitats principals incloses en aquest apartat han estat les següents:

- Reunió setmanal de coordinació de la direcció amb l'equip del parc: personal tècnic, colla de manteniment, guarderia, administratiu i personal del consorci encarregat de l'ús públic i jardineria.
- Reunions quinzenals de la direcció amb la Cap del Servei de Gestió de Parcs Naturals.
- Reunions regulars de la direcció amb la guarderia i amb la colla de manteniment del parc.
- Reunions mensuals de la direcció amb la tècnica de comunicació per coordinar la difusió i comunicació.
- Reunions mensuals de la direcció amb la tècnica d'ús públic per coordinar l'àmbit de l'ús públic i l'educació ambiental.
- Participació de la direcció del parc a les reunions quinzenals de direccions de parcs de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Participació del tècnic de conservació a les reunions setmanals de la Subsecció de Conservació de la Gerència d'Espais Naturals
- Participació de la tècnica d'ús públic a les reunions de la Secció d'Us Públic i Educació Ambiental de la Gerència d'Espais Naturals.
- Participació de la direcció del parc a les reunions de l'equip de treball de caps d'unitat de guarderia de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Participació de l'encarregat de manteniment a les reunions de l'equip de treball d'encarregats de manteniment de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Participació de l'administratiu del parc a la reunió anual del personal administratiu de la Xarxa de Parcs Naturals.
- Trobada anual de responsables dels equipaments del parc.
- Activitats de col·laboració i coordinació amb l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals
- Activitats de col·laboració i coordinació amb el Servei d'Anàlisi i Gestió Territorial i Obres de la Gerència d'Espais Naturals.
- Activitats de coordinació i col·laboració amb l'Oficina de Patrimoni Cultural.
- Preparació del Programa d'Objectius i Activitats per a l'exercici 2024.
- Elaboració de la memòria del parc corresponent a l'exercici 2023.

Trobada de l'equip de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals al Parc. Font: Arxiu XPN.

4.4.2. Activitats generals i de suport

Projecte SIGEP

L'any 1997 l'aleshores Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona va engegar el projecte **SIGEP** (Sistema d'Informació Geogràfica de Gestió de la Xarxa de Parcs Naturals), un sistema d'informació geogràfica de georeferenciació i suport de les activitats de gestió, planificació i conservació dels espais protegits que gestiona.

Concebut inicialment com un conjunt reduït d'aplicacions de SIG locals de suport a la gestió del sistema de qualitat dels parcs, el projecte ha anat evolucionant vers un sistema corporatiu en xarxa que té per finalitat enregistrar, processar i efectuar el seguiment d'una bona part de les tasques de gestió i de coneixement de l'estat dels parcs, segons el Pla estratègic del projecte SIGEP elaborat l'any 2007, prenent com a base un conveni de col·laboració amb el Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Any rere any, es va incrementant el volum d'informació alfanumèrica de què es disposa en la base de dades central del sistema, juntament amb les capes d'informació cartogràfica específiques de la gestió dels parcs i generals de referència. També es van dissenyant aplicacions de SIG en entorn web que implementen algunes de les tasques més destacades de gestió dels parcs i que ajuden a garantir la millora continuada de la qualitat de la gestió i fer-ne un monitoratge constant.

Funcionalitats i aplicacions consolidades

Aplicació	Finalitat
Visualitzador SIGEP	Desplaçar-se per les aplicacions i per la base cartogràfica per geolocalitzar registres de totes les aplicacions i facilitar una primera producció cartogràfica simple.
Contactes i mailings	Gestionar les dades de les persones, entitats i empreses que s'enregistren a partir de les aplicacions específiques locals del SIGEP.
Gestió d'informes i expedients	Gestionar tots els processos per a l'elaboració d'informes preceptius o d'altres formes de resolució (denúncies, escrits, informes...), iniciats a instància de tercers, per iniciativa pròpia o arran de la detecció d'una incidència.
Seguiment i avaluació de la gestió (SIRGA)	Determinar el grau d'assoliment de cada un dels objectius genèrics previstos en l'inici de l'any, a partir de totes les actuacions que cal portar a terme en cadascun dels parcs durant l'annualitat corresponent i basant-se en l'avaluació continuada d'una sèrie d'indicadors específics.
Mòdul de projectes	Gestionar els processos de tramitació dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
Documents i baixades	Gestionar les baixades i documents per accedir a documentació de l'organització o per treballar l en la gestió dels usuaris: manuals, plans d'itineraris, plans d'ús públic, models (de contractes, concessions, etc.), enllaços d'interès, baixada de cartografia, eines GIS, etc.
Registre general d'incidències	Unificar l'entrada i registre de tots els tipus d'incidència per tal de dotar la gestió dels parcs de més rapidesa i eficiència, i evitar així demores i confusions sobre el tractament i l'eina a emprar per a cada tipus particular d'incidència, si hom hagués de fer servir una aplicació diferent per enregistrar cada tipus d'incidència.
Incidències del Sistema de Qualitat	Gestionar les incidències que són objecte de sistemes de control de la qualitat de la gestió. També, per extensió, s'utilitza provisionalment per tractar els informes de guarderia relatius a termes que no tenen relació estricta amb la norma Q de qualitat mentre no estigui instal·lada una aplicació de gestió d'informes.
Suggeriments	Gestionar els suggeriments que fan els usuaris en els parcs. Permet fer-ne el seguiment, gestió i resolució i avaluar el grau de compliment de la resposta.
Inventari d'equipaments	Crear l'inventari d'equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals pel que fa a la descripció i documentació dels serveis que ofereix cadascun dels diferents equipaments.
Incidències d'incendis	Enregistrar i gestionar les incidències que es produeixen en matèria d'incendis forestals, especialment a partir de les dades que recullen els operadors radiotelefònics durant el període de desplegament del Dispositiu de Vigilància d'Incendis d'estiu.
Infraestructures de Prevenció d'Incendis Forestals	Gestionar l'inventari d'elements del Pla de prevenció d'incendis forestals, com punts d'aigua i punts de guaita.

Aplicació	Finalitat
Inventari de mobiliari exterior	Gestionar els inventaris dels elements de mobiliari exterior situats als parcs, vies de comunicació o equipaments (baranes, fonts, cadenes...).
Inventari de senyalització	Gestionar els inventaris dels elements de senyalització exterior direccional i informativa situats als parcs i produir fitxes per a la generació de comandes.
Inventari de localitzacions	Gestionar altres inventaris no programats amb una mateixa estructura de dades.

Servei de manteniment integral del SIGEP

Per tal de garantir el funcionament i la millora del SIGEP, es disposa d'un contracte de servei de manteniment integral del sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa d'Espais Protegits (SIGEP) de la Diputació de Barcelona.

L'objectiu principal és la prestació del servei de manteniment del sistema (correctiu, preventiu i perfectiu, i evolutiu), la prestació de suport de segon nivell i la formació als usuaris, i es descriu a continuació:

Manteniment del funcionament del sistema

- Manteniment correctiu: aplicació de correccions de totes les incidències tècniques i funcionals que provoquen un comportament inadequat del sistema o un mal funcionament.
- Correcció de dades: modificació sobre el conjunt d'informació del sistema.
- Manteniment perfectiu i preventiu: desenvolupament de solucions tècniques adreçades a les millores del sistema i a la reducció de les accions del manteniment correctiu i la correcció de dades.
- Gestió de canvis i pas a producció: implantació inicial en entorn de desenvolupament i integració, a l'entorn de producció, de modificacions i millores sobre les aplicacions del sistema.
- Administració del servei: accions orientades a garantir el bon funcionament i l'administració de l'entorn web del sistema SIGEP.

Formació i suport

- Suport continuat als usuaris amb atenció permanent de consultes (per correu electrònic, telèfon i *in situ*) i formació en relació amb el conjunt d'aplicacions del SIGEP i/o aplicacions de sistemes d'informació geogràfica.
- Altres formacions derivades de la gestió, el manteniment i la resolució d'incidències quan ha calgut formació a grans grups d'usuaris, quan s'han necessitat millores substancials en els processos de gestió de les diferents aplicacions o quan hi ha hagut versions o aplicacions noves.

Manteniment evolutiu

Simultàniament a les tasques de caràcter correctiu i de formació, també es duen a terme accions de manteniment evolutiu que requereixen una planificació més acurada. El conjunt d'accions de caire evolutiu es fa de manera prioritària al llarg del període de servei de manteniment i té com a objectiu avançar en la millora, optimització i extensió del SIGEP.

Cadascuna de les accions evolutives requereix la realització d'un cas de treball complet, que agrupa les tasques següents:

- Anàlisi de requeriments d'usuari i requeriments funcionals de les adaptacions o millores
- Especificació detallada de la funcionalitat de les adaptacions o millores
- Disseny funcional i operatiu de les adaptacions o millores
- Programació de les adaptacions o millores
- Redacció de la documentació tècnica d'implementació de les aplicacions millorades
- Redacció o actualització del manual d'usuari de les aplicacions millorades
- Instal·lació i pas a entorn de producció de les aplicacions millorades

Mensualment, s'elabora un informe que recull les tasques realitzades de prestació del servei de **manteniment del sistema**, la prestació de **suport** i la **formació** als usuaris, així com la prestació de **manteniment evolutiu**.

Les atencions prestades per al manteniment del sistema i la resolució d'incidències s'enregistren en l'aplicació de la Relació d'Incidències Correctives (RIC). En cada informe mensual es presenta un resum de les tasques de manteniment realitzades; en els apartats d'evolució del servei es mostren les dades de les incidències produïdes i ateses, manteniment evolutiu, gràfics i indicadors segons els acords de nivell de servei estipulats en el contracte.

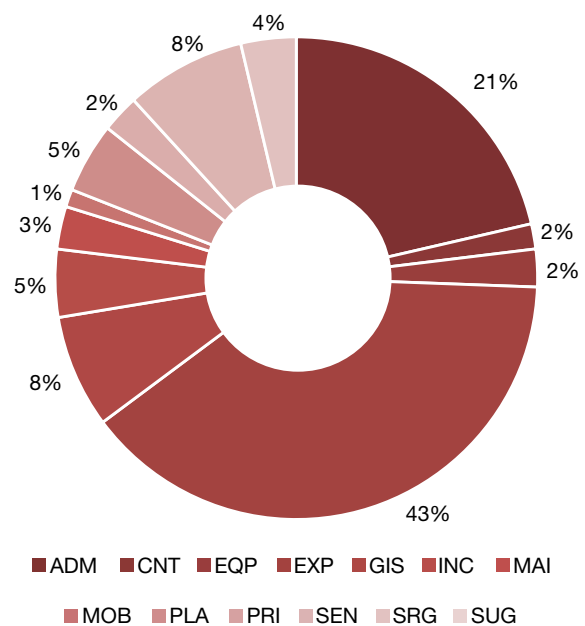
La disponibilitat de la RIC i l'explotació de les seves dades enregistrades nodreixen el **registre i seguiment de tasques centralitzat (RSTC)**, que comptabilitza la distribució del temps a cadascuna de les tasques portades a terme (correctius, preventius i perfectius, evolutius i suport), analitzat en la prestació del servei de manteniment, formació i suport als usuaris, i la **base de dades de coneixement (BDC)**, que descriu la metodologia emprada per resoldre cadascuna de les atencions i incidències.

En la taula següent es recullen les **atencions prestades durant tot l'any** en concepte de manteniment, agrupades per tipologia —les dades es refereixen al conjunt de parcs de la XPN:

Atencions prestades durant tot l'any

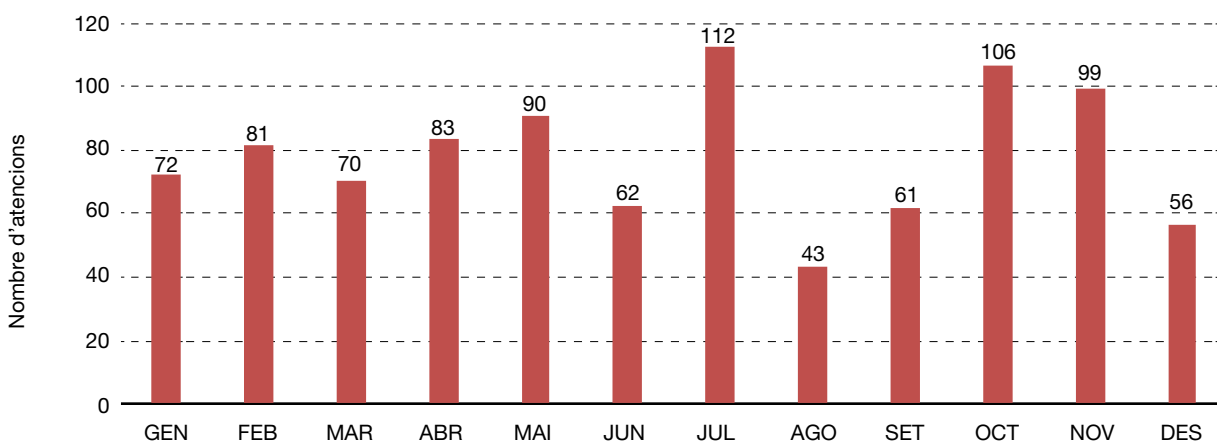
Abreviatura	Concepte	Atencions
ADM	Administració	127
CNT	Contractes d'obres i projectes	10
EQP	Equipaments	15
EXP	Expedients	233
GIS	GIS	45
INC	Incidències de Qualitat	27
MAI	Contactes i mailings	17
MOB	Mobiliari	7
PRI	Procediments informatius	28
SEN	Senyalització	15
SRG	SIRGA	48
SUG	Suggeriments	22
Total general		1.925

Distribució percentual de les atencions prestades per tipologia

Pel que fa al **nombre d'atencions**, l'evolució mensual al llarg de l'any és la mostrada en el gràfic següent:

Distribució mensual del nombre total d'atencions

Quant al manteniment evolutiu, fins al moment s'han consolidat els evolutius següents:

Tipologia	Inf.	Den.	Esc.	Total	%
Abocaments / vehicles abandonats	0	0	0	0	0,0
Accidents / Rescats / Recerca de persones	0	0	0	0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	5	0	0	5	12,8
Activitats esportives, turístiques i de lleure	13	0	0	13	33,3
Actuacions urbanístiques	6	0	0	6	15,4
Altres escrits relacionats amb subvencions	0	0	0	0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires	0	0	0	0	0,0
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)	0	0	0	0	0,0
Caça (aprofitaments i PTGC - plans tècnics de gestió cinegètica)	0	0	0	0	0,0
Circulació motoritzada	0	0	0	0	0,0
Filmacions i reportatges fotogràfics	3	0	0	3	7,7
Incendis	0	0	0	0	0,0
Informació general	0	0	0	0	0,0
Informes interns de subvencions a ajuntaments	1	0	0	1	2,6
Informes interns de subvencions a particulars	4	0	0	4	10,3
Instal·lacions tècniques	3	0	0	3	7,7
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)	0	0	0	0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna/flora)	0	0	0	0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)	0	0	0	0	0,0
Suggeriments Q	0	0	0	0	0,0
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - plans tècnics de gestió i millora forestal)	1	0	0	1	2,6
Xarxa viària	0	0	0	0	0,0
z_Altres	3	0	0	3	7,7
TOTAL	39	0	0	39	100,0

Abreviatures: **Informes** / **Denúncies** / **Escrits**

Al llarg d'aquest any s'han desenvolupat i posat en servei els evolutius següents:

Codi	Títol	Descripció
EVO.25	Inventari de masies i cases rurals	Configuració de l'aplicació d'Inventari de localitzacions per a l'inventari de masies mitjançant el SIGEP
EVO.26	Gestió d'incidències i informes de guarderia	Millora a l'aplicació de Gestió d'Incidències per configurar la traçabilitat en el circuit de resolució de les incidències i informes de guarderia
EVO.27	Administració i gestió d'ArcGIS Portal	Creació d'aplicacions en entorn Survey123 d'ArcGIS Online d'Esri: inventari de masies, inventari de senyalització i registre d'incidències
EVO.28	Senyalització. Inventari	Petit perfectiu sobre l'aplicació d'inventari de senyalització per a la gestió d'inventari de comandes
EVO.29	Mòdul de projectes. Noves millores	Millora de l'aplicació del mòdul de projectes per a la gestió de tasques diàries dels tècnics de la Secció de Gestió del Territori
EVO.30	Portal. Administració de cartografia	Gestió de la cartografia publicada a l'entorn d'ArcGIS Online de la Diputació de Barcelona
EVO.31	Portal. Administració de dades d'aplicacions	Gestió a l'entorn d'ArcGIS Online de la Diputació de Barcelona de les dades introduïdes a les aplicacions mòbils en entorn Survey123
EVO.32	Portal. Aplicació dades SIGEP	Manteniment evolutiu i perfectiu de les aplicacions existents en entorn Survey123 d'ArcGIS Online d'Esri
EVO.33	Gestió de les dades Portal en SIGEP	Desenvolupament en l'entorn SIGEP de les dades existents en el Portal, registrades des de les aplicacions a l'entorn Survey123 d'ArcGIS Online d'Esri

Seguiment i control de la normativa

La gestió del Pla especial implica el control del compliment de les disposicions del text normatiu i de les diverses normes legislatives vigents relatives als àmbits jurídics relacionats amb l'espai protegit.

Això comporta les activitats de caire jurídicoadministratiu següents:

- **Informes** preceptius dels projectes i les activitats que es pretenen desenvolupar en l'àmbit del Pla especial.
- Actuacions contra les infraccions comeses, que s'instrumenten bàsicament en la presentació de **denúncies** davant els organismes competents.

A banda d'aquestes qüestions, també hi ha un volum important d'expedients relacionats amb la gestió del Pla especial que, sense tenir el caràcter normatiu d'informe o denúncia, impliquen una comunicació formal entre l'espai protegit i la societat. Són tots els **escrits** que es generen arran de consultes, sol·licituds de subvenció o com a resultat de l'acció dels guardes del parc i que comporten un procés de relació amb tercers.

Els expedients tramitats al llarg de l'exercici, agrupats temàticament, són els següents:

Expedients gestionats

Tipologia	Inf.	Den.	Esc.	Total	%
Abocaments / vehicles abandonats				0	0,0
Accidents / Rescats / Recerca de persones				0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	13			13	28,3
Activitats esportives, turístiques i de lleure	15			15	32,6
Actuacions urbanístiques	4			4	8,7
Altres escrits relacionats amb subvencions				0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires				0	0,0
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)				0	0,0
Caça (aprofitaments i PTGC - plans tècnics de gestió cinegètica)	1			1	2,2
Circulació motoritzada				0	0,0
Filmacions i reportatges fotogràfics	1			1	2,2
Incendis				0	0,0
Informació general				0	0,0
Informes interns de subvencions a ajuntaments	1			1	2,2
Informes interns de subvencions a particulars				0	0,0
Instal·lacions tècniques	2			2	4,3
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna/flora)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)				0	0,0
Suggeriments Q			2	2	4,3
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - plans tècnics de gestió i millora forestal)				0	0,0
Xarxa viària				0	0,0
z_Altres	7			7	15,2
TOTAL	44	0	2	46	100,0

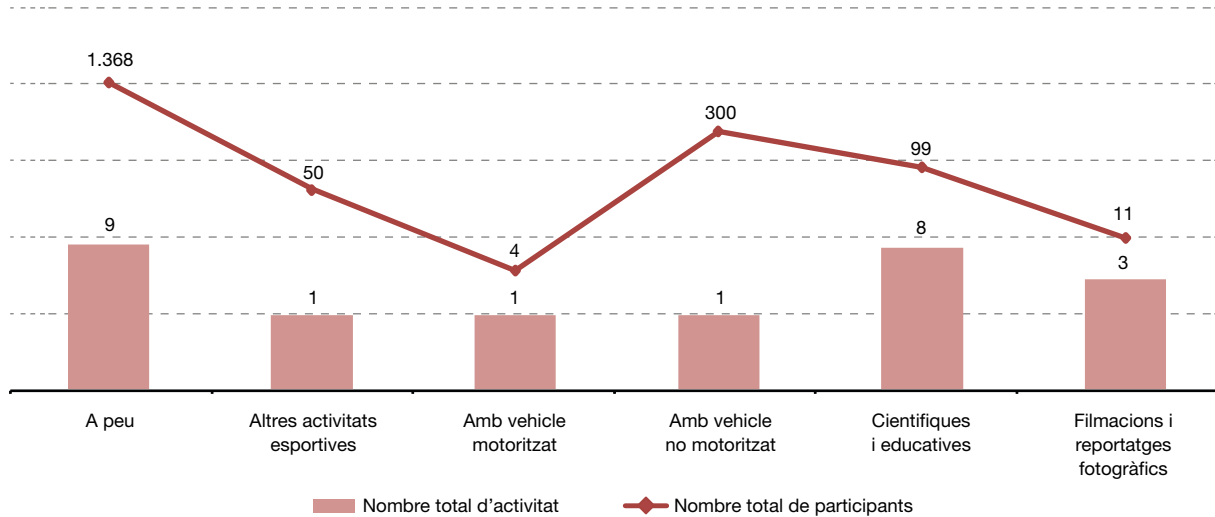
Abreviatures: Informes / Denúncies / Escrits

Activitats d'ús públic informades

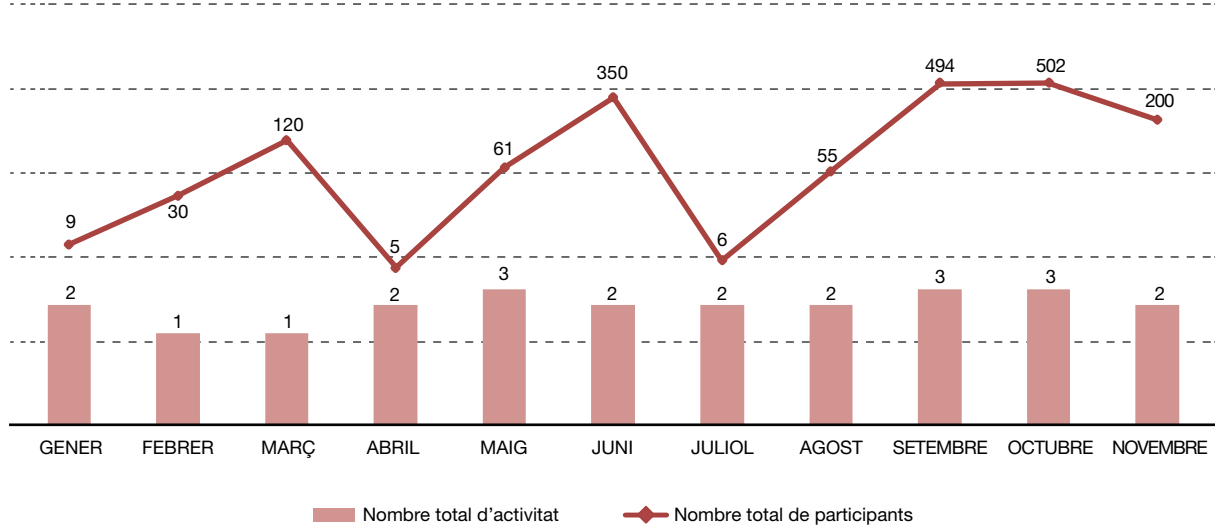
Enguany s'han informat un total de **23 activitats d'ús públic**, amb un total de **1.832 participants**.

Els totals d'activitats i participants, agrupats per tipologia d'activitat i per mesos, així com l'evolució interanual els podeu visualitzar en els gràfics següents:

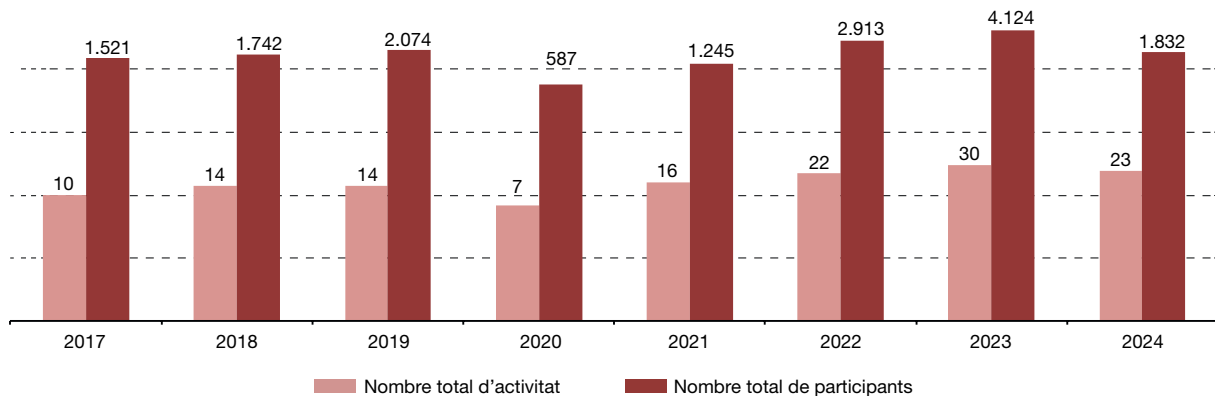
Distribució per tipologies del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Distribució mensual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Evolució interanual del nombre d'activitats d'ús públic informades i de participants

Seguretat i salut

Plans d'emergència

Segueixen en vigor el Pla d'Emergència del Garatge de Montesquiú PN32PEM2022, el Pla d'Emergència de la Masoveria del castell PN22PEM2019 i el Pla d'Emergències al Centre de recursos PN23PEM2020.

Avaluacions de riscos

En col·laboració amb l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals de la Diputació de Barcelona s'ha realitzat una nova avaluació específica d'exposició al soroll dels treballadors de la colla de manteniment del parc (2024IP/187). Així mateix, s'han seguit aplicant les mesures contemplades en l'avaluació higiènica de l'exposició a vibracions mecàniques al parc (2019IP188) i a l'avaluació de l'espai confinat de la sitja d'estella (2018IP/049) i del risc d'explosions a la sitja d'estella (2022IP/090). També s'han seguit aplicant definitivament les mesures correctores previstes als equipaments lleugers.

Coordinació d'activitats empresarials

S'ha donat continuïtat a les coordinacions d'activitats empresarials amb totes les empreses amb les quals tenim contractes de manteniment signats i també s'han tramitat CAEs amb empreses que puntualment han fet treballs amb riscos especials com ara manteniment de parallamps i treballs en alçada.

Equips de protecció individual

S'ha continuat amb el procés de dotar tot el personal del parc d'equips de protecció individual (EPI), per tal de donar compliment al que estableix la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el reglament dels serveis de prevenció, així com la seva utilització per part del personal del parc.

Participació en accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats

Les formacions rebudes per part del personal del parc aquest any han estat les següents:

Formació	Col·lectiu	Mes
Jornada de retorn dels resultats del seguiment de ratpenats als parcs	Guarderia i Direcció	Març
Jornada sobre el canvi climàtic i la gestió forestal	Direcció	Març
Trobada d'intercanvi dels programes de seguiment del Museu de Ciències Naturals de Granollers	Guarderia i Direcció	Març
Mamífers semiaquàtics	Guarderia	Març
Organització i planificació en el teletreball	Direcció	Abril
Emergències i autoprotecció a la Diputació de Barcelona	Direcció	Abril
Gestió d'equips en el teletreball	Direcció	Abril
Ús de xarxes socials en clau de divulgació i conservació de la XPN: Instagram	Tècnics	Març i abril
Condicions ambientals adverses	Direcció, manteniment, guarderia	Maig
Orux maps	Guarderia i Manteniment	Maig
Primers auxilis i control d'hemorràgies: stop the bleed	Jardiniers	Juny
Risc d'exposició a l'amiant	Guarderia, Manteniment, Direcció	Juny
Metodologia i identificació de papallones diurnes	Guarderia	Abril
Estudi i seguiment de l'eruga del boix	Guarderia	Juny

Formació	Col·lectiu	Mes
Coneixement del senglar	Guarderia i tècnics	Novembre
SIGEP	Direcció	Setembre
Coordinació d'Activitats Empresarials, aplicació e-coordina	Direcció i administració	Octubre
Interpretació del patrimoni natural	Informadors	Octubre
Revisió oberta del projecte Lirons	Guarderia	Agost
Activitats educatives ens espais museístics i culturals	Tècnics	Febrer
Trobada d'estudiosos del Parc del Castell de Montesquiu i l'EN Guillerries	General	Juny
Taller d'integració del servei d'informació de la XPN (nivells 1):	Informadors	Setembre
Caixa d'Eines Gratuïtes per a Google per al turisme	Tècnics	Setembre
Creació d'experiències universals en el medi natural	Tècnics	Setembre
Ambaixadors de marca. La Comunicació P2P	Informadors	Octubre
Emmagatzematge i transport de productes químics	Manteniment	Octubre
Jornada Espais Protegits i Canvi Climàtic	Direcció	Octubre
El paper dels boscos en la gestió de l'aigua	Direcció	Novembre
Trobada de presentació d'estudis del Montnegre, el Corredor i Serralada Litoral	Guarderia	Novembre
Qgis	Guarderia	Novembre i desembre
Seminari Life Red Bosques Clima	Tècnics	Novembre

Trobada d'estudiosos del Parc del Castell de Montesquiu i de l'EN Guillerries-Savassona. Font: Arxiu XPN

